

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, Н. Тарасенко, В. Ворошилов, І. Рудь, Ю. Якименко. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 29
(10 травня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	3
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	6
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	23
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	31
ПОЛІТИКА	42
ЕКОНОМІКА	51
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	57

Шановні ветерани, учасники бойових дій, трудівники тилу, співгромадяни!

8 і 9 травня Україна відзначала День пам'яті і примирення та 71-шу річницю Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.

Ці дні уособлюють героїзм, силу духу, ратну працю і вічну скорботу за мільйонами нерозквітлих українських доль, нездійснених мрій і задумів.

Для нас, нащадків захисників Батьківщини, найвищою життєвою істиною є вірність їхній справі і громадянському обов'язку, довічна шана й повага. Наш земний уклін усім, хто здобував перемогу, виніс роки окупації, хто піднімав з руїн і відроджував рідний край. Міцного здоров'я Вам, успіхів і наснаги у Ваших справах, щастя, радості й миру у Ваших оселях!

Колектив СІАЗ НБУВ



У ЦЕНТРІ УВАГИ

Президент на зустрічі з ветеранами Другої світової війни та військовими – учасниками АТО: Ціною великої самопожертви ви захищали Україну і нині її обороняєте

У День пам'яті та примирення й напередодні 71-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні Президент П. Порошенко зустрівся з ветеранами війни, учасниками українського визвольного руху та військовослужбовцями – учасниками антитерористичної операції.

Глава держави привітав присутніх зі святами, висловивши вдячність старшому поколінню – ветеранам Червоної армії і Української повстанської армії. «Всім, хто кожен на своєму місці боровся з фашизмом. Ви мужньо пройшли довгими і тернистими дорогами до перемоги – крізь полум'я боїв, страждання і смерть, крізь гіркоту поразок і непоправні втрати. Ціною великої самопожертви кожен з вас особисто відстояв право нашого народу на життя, приніс мир у наш дім, дарував його народам Європи», – наголосив Президент.

П. Порошенко нагадав, що українці воювали проти нацизму у складі Червоної армії та радянських партизанських загонів, у лавах УПА, у військових з'єднаннях країн антигітлерівської коаліції та європейських рухах опору. «Як же тільки можна на фоні таких беззаперечних історичних фактів мати нахабство заявляти, ніби Росія виграла б війну і без України. Не виграла б цієї війни без українців!» – підкреслив Президент.

Водночас війна знову прийшла на українську землю. Глава держави підкреслив, що, захищаючи українську незалежність і геополітичний вибір, перемагаючи окупантів не тільки силою зброї, а й міццю духу, сучасні українські воїни беруть приклад з ветеранів – з тих, хто звільнив Україну від фашистських загарбників. І нині до української історії вписані новітні героїчні сторінки, зокрема звільнення Слов'янська і Краматорська, Красного Лиману та Лисичанська, захист Маріуполя, запеклі бої в Донецькому й Луганському аеропортах.

«Дорогі ветерани, це роблять ваші онуки та правнуки. Це ваша школа та традиції, ваша міць та навчання патріотизму. Ви маєте всі підстави пишатися своїми онуками», – підкреслив Президент. Глава держави додав, що нинішнє покоління захисників також об'єднало Україну: «Ваші онуки разом в окопі зі зброєю, прикриваючи один одного, захищають Україну. Це має величезні наслідки, бо перемогти ворога ми можемо лише тоді, коли країна буде об'єднаною, сильною зсередини та з вірою в український прапор, герб та гімн».

Присутні вшанували хвилиною мовчання полеглих захисників України різних поколінь.

Ветеран Другої світової війни В. Ключ, який представляє підводників Чорноморського флоту, зазначив, що організація ветеранів та об'єднання підводників провели зустрічі з молоддю в 11 університетах і з військовослужбовцями військових частин ряду областей. «Сьогодні всі молоді, хто тут сидить, захищають землю, так само як і ми її захищали від краю і до краю», – сказав він.

Ветеран українського визвольного руху С. Петраш зазначив, що під час Другої світової війни по різні сторони фронтів боротьбу з окупантами вели воїни радянської армії та воїни УПА. «Хоч наші недруги стараються зменшити, сфальсифікувати цей великий подвиг – боротьбу УПА. Ми не воювали із фронтовиками Червоної армії, не було такого наказу. Ми старались знайти спільну мову, бо ворог був один. І тепер ми повинні ще раз подати один одному руку як сини України і разом будувати українську соборну, самостійну державу», – наголосив він. Ветеран зазначив, що нині на фронті воюють онуки фронтовиків і онуки повстанців: «Їм не треба примирення – їх примирив один ворог, який наступає на нашу волю, на нашу землю».

Представник молодого покоління українських захисників, учасник антитерористичної операції М. Совкун відзначив подвиг ветеранів Другої світової війни в захисті України. «І сьогодні ми робимо все можливе, щоб зберегти цілісність нашої держави, зберегти світле майбутнє для наших дітей. Я особисто, сподіваюсь, мої побратими теж, беру з вас приклад і дуже вдячний за подвиг у боротьбі з нацизмом», – сказав військовий, висловивши сподівання, що в майбутньому подібні трагічні події не повторяться.

Президент спілкувався з ветеранами та учасниками АТО. Глава держави побажав ветеранам доброго здоров'я, душевного тепла, довгих і щасливих літ життя, а молодому поколінню оборонців української землі – насамперед повернутися з війни живими до своїх рідних і близьких (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/cinoyu-velikoyi-samopozhertvi-vi-zahishali-ukrayinu-i-nini-y-37076>). – 2016. – 8.05).

Президент П. Порошенко взяв участь в акції «Перша хвилина миру», присвяченій відзначенню Дня пам'яті та примирення

«8 травня 45-го після шестирічної війни був встановлений довгоочікуваний мир в Європі. Минулого року Україна приєдналася до європейських країн у відзначенні Дня пам'яті та примирення. Ця нова для нас традиція жодним чином не підміняє, а доповнює і посилює звичне державне свято – День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні», – наголосив глава держави.

П. Порошенко підкреслив, що з Україною пов'язані вирішальні та найзапекліші баталії на радянсько-німецькому фронті. Того часу на нашій території було проведено 29 із 76 операцій Другої світової війни.

Українці воювали в Червоній армії, в радянських партизанських з'єднаннях, у лавах опору європейських країн; у складі канадської, американської, австралійської, британської армій, відзначив він.

«То була, є й буде наша перемога», – наголосив Президент.

Глава держави зауважив, що нинішній День пам'яті та примирення глибоко символічно поєднується з Днем матері. Визначною була роль українських жінок, матерів і в радянських партизанських загонах, і в українському підпіллі. Однак тепер важкі дні й безсонні ночі випали на долю сучасних українок.

«Нині на Сході Європи відбувається безпрецедентне з часів Гітлера та Сталіна порушення норм міжнародного права. Хижа й ненажерлива імперія знову не рахується з державними кордонами і прагне розширити свій так званий життєвий простір. Україна знову дає відсіч, – хіба що з тією різницею, що ворог прийшов не з Заходу, а зі Сходу», – констатував Президент.

Глава держави підкреслив, що нині Україна ледве чи не п'яту частину державного бюджету витрачає на оборону та безпеку. І це – виправдано, бо хто заощаджує на своїй армії, той годує чужу. «Тим, як за два роки ми створили сучасне військо, має законне право пишатися кожен українець: воїн, волонтер, працівник оборонного підприємства, капелан, просто платник військового збору», – підкреслив П. Порошенко.

За словами глави держави, Збройні сили України, звільнивши більшу частину Донбасу, надійно тримають оборону на лінії зіткнення. Ми виконуємо мінські угоди, але наші воїни отримують, коли це необхідно, наказ відкривати вогонь у відповідь. Дають відсіч провокаціям ворога.

Водночас Президент зазначив, що як Верховний головнокомандувач має брати до уваги всю сукупність факторів: військових, міжнародних, економічних, тощо. І тому робитиме ставку на політико-дипломатичний спосіб повернення тимчасово окупованих територій під державний суверенітет України.

Зміцнюючи обороноздатність, посилюється контрактно-професійна складова у формуванні армії, мінімальна платня військовослужбовців істотно підвищена з початку року. Протягом квітня – травня демобілізовано майже всіх, кого було призвано минулого року під час четвертої черги мобілізації. А нової, сьомої хвилі, зверніть увагу, й досі не оголосили, зазначив Президент.

«Звільнених ми замінили професіоналами-контрактниками. Ми намагаємося мінімізувати вплив війни на життя кожного українця. Єдине, чого поки що не можемо обіцяти, – що мобілізації цього року взагалі не буде. Її перспективи, її масштаби залежать не лише від наших планів, але й від обстановки на фронті», – сказав глава держави.

За словами П. Порошенка, тим часом вітчизняна дипломатія докладає всіх зусиль для продовження секторальних і економічних санкцій проти Росії, які були запроваджені на знак солідарності з Україною Євросоюзом,

США, іншими країнами. «Час від часу в деяких європейських країнах лунають голоси про неефективність санкцій. Що ж, якщо вони комусь і видаються неефективними, то їх слід не знімати чи пом'якшувати, а, навпаки, продовжувати і посилювати», – додав глава держави.

Президент оголосив символічну першу хвилину миру, а також привітав зі святом і поспілкувався з ветеранами Другої світової війни, присутніми на площі біля монумента Батьківщині-матері *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/ukrayina-nini-boronit-shidni-kordoni-yevropi-petro-poroshenk-37080). – 2016. – 8.05).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Промисловість окупованого Донбасу: стан і перспективи

Достовірної інформації про стан економіки окупованого Донбасу нині вкрай мало. ЗМІ «ДНР» і «ЛНР» повідомляють переважно про економічні перемоги, відновлення роботи промислових підприємств, освоєння нових ринків збуту, зниження споживчих цін тощо. Водночас українська преса наголошує на плачевному економічному стані самопроголошених «республік», прогнозуючи подальше руйнування інфраструктури, занепад підприємств і зубожіння населення через вивезення всього цінного з цих територій до Росії та швидку втрату російського інтересу до них. Деякі оцінки говорять про те, що економіка так званих «ДНР» і «ЛНР» нині перебуває на рівні 20–50 % від свого довоєнного рівня.

Промисловий потенціал «ДНР» визначають потужності Донецько-Макіївського промислового вузла (металургія, труби, машинобудування, харчова промисловість) і Торезо-Сніжнянського вузла (видобуток вугілля й машинобудування). «ЛНР» дістався лише Луганський промисловий вузол, в основному це транспортне машинобудування, виробництво інструментів, верстатів, деталей до автомобілів і сільськогосподарської техніки, а також деяке трубне виробництво.

У металургійній галузі «ДНР» відновили виробництво Донецький і Єнакіївський металургійні заводи, щоправда, на Донецькому металургійному заводі працює лише одна доменна піч, а Єнакіївський, схоже, буде змушений перейти в режим консервації через відсутність запасів сировини. Це пов'язано з переведенням «Укрзалізницею» з 20 квітня поточного року диспетчеризації залізничного руху в зоні АТО з Донецька на підконтрольну Україні територію, що призвело до майже повного припинення залізничного сполучення з непідконтрольними територіями. Згідно з коментарем щодо цього міністра інфраструктури В. Омеляна, причиною відходу

диспетчеризації з Донецька є те, що ватажки «ДНР» постійно висували неправомірні вимоги. На думку міністра, від такого рішення Україна постраждає, але для терористів це стане повною катастрофою, вони вже на сьогодні зазнають величезних втрат. Тому, вважає міністр, і знизилася їхня бойова активність. В. Омелян заявив, що швидкого вирішення цього питання не буде. Він переконаний, що це має вирішуватися в Мінську на зустрічі тристоронньої контактної групи.

Однак ця проблема завдає сильного удару і по металургії всієї України. Як заявила 22 квітня прес-служба компаній Р. Ахметова «Метінвест», промислові потужності якої розміщено по обидва боки лінії розмежування, через рішення «Укрзалізниці» обсяг перевезень на сході країни скоротився майже на 90 %, через що підприємства відчувають велику нестачу сировини. Через зупинку залізничної станції Каракуба на меткомбінати не надходить вапняк, що загрожує зменшенням виробництва чавуну на ММК ім. Ілліча до 10 тис. т щодоби. Через брак чавуну скоротиться виробництво «Азовсталі». Підприємство щодоби нестиме збиток у 16 тис. т металопродукції, що дорівнює 6 млн дол. валютної виручки.

Через відсутність запасів сировини Єнакіївський металургійний завод змушений переходити в режим консервації. Брак вапняку також призведе до зниження виробництва окатишів на гірничо-збагачувальних комбінатах групи «Метінвест» (<http://novosti.dn.ua/details/273327>).

Водночас розвідка Міністерства оборони України заявляє про демонтаж і вивіз устаткування Алчевського металургійного комбінату (Луганська область) російськими військовослужбовцями. Про це йдеться в повідомленні прес-служби Головного управління розвідки Міноборони.

Згідно з повідомленням, 3 травня військовослужбовці 4-ї окремої мотострілкової бригади II Армійського корпусу Збройних сил Росії почали демонтаж і вивіз обладнання з території Алчевського меткомбінату. Це підприємство – основний актив групи ІСД, яка нині контролюється російськими інвесторами на чолі з О. Катуніним. Міноритарієм в ІСД залишається С. Тарута.

Комбінат із серпня 2014 р. по червень 2015 р. не працював через бойові дії. Він є одним з найсучасніших метзаводів України. З початку століття тут були з нуля збудовані киснево-конвертерний цех, доменні печі, когенераційна установка, проведена корінна модернізація товстолистового прокатного стану-3000 (http://society.lb.ua/war/2016/05/03/334393_voennie_rf_nachali_demontazh_vivoz.html).

Раніше повідомлялося, що в Амвросіївському районі Донецької області розграбовано три підприємства – «Промцемент», комбікормовий і хлібозавод, при цьому руйнуються будівлі, демонтується і вивозиться цінне обладнання (<http://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/boeviki-grabyat-i-szhigayut-zavody-voennye-652312.html>).

Машинобудівний сектор у «ДНР» і «ЛНР» представлений гірничодобувними і шахтними машинами, збут яких орієнтований

насамперед на вугільну й рудовидобувну галузі. З підприємств цього сектору відносно нормально працює «Донецькгірмаш», який узимку навіть експортував у Казахстан шахтний вентилятор (<http://gazeta-dnr.ru/?p=27820>). Машинобудівний завод «Буран», який виробляв гірничо-шахтне обладнання, зупинено. Його приміщення використовуються як склади для зберігання будматеріалів, які надходять з Росії. Лише частково працює завод «Гормаш» (<http://gazeta-dnr.ru/?p=26719>).

У «ЛНР» найбільший у Східній Європі виробник залізничного тягового та рухомого складу «Луганськтепловоз» на початку квітня 2016 р. одержав замовлення на виробництво 50 найменувань запчастин для російського «Трансмашхолдингу». До цього виробництво на підприємстві було замороженим, очевидно через небажання його керівництва виходити з української юрисдикції.

За інформацією, поширеною прес-службою підприємства, на сьогодні на «Луганськтепловозі» готується технічна документація, необхідна для виконання великого замовлення. Ідеться про виробництво комплектуючих, необхідних для виробництва тепловозів. Запчастини призначені для «Новочеркаського електровозобудівного заводу», «Коломенського заводу» і «Брянського машинобудівного заводу», які входять до складу російської компанії «Трансмашхолдинг» (<http://dialogforum.net/showthread.php?t=2488>).

Повністю зупинено виробництво на донецькому заводі «Норд», одному з найбільших виробників холодильників і побутової техніки у Східній Європі, Харцизькому трубному заводі. На Стахановському заводі феросплавів («ЛНР») 15 березня введена тимчасова адміністрація, створена група з відновлення виробничої діяльності на підприємстві, проте запуску заводу перешкоджає ряд факторів, зокрема необхідність відновлення високовольтної лінії і проведення ремонту трансформаторів. Прийнято рішення виготовити опори силами місцевих підприємств, а що стосується ремонту трансформаторів, то найближче підприємство, на якому їх ремонтують, перебуває в «ДНР». На сьогодні ведуться переговори про вартість ремонту і транспортування (<https://lnr.today/index.php/regiony/stakhanov/10643-stakhanov-posetil-i-omministra-promyshlennosti-dmitrij-bozhich>).

Відповідно до інформації, наведеної в експертній доповіді на конференції «ІІІ Євразійський молодіжний інноваційний конвент в м. Санкт-Петербург» заступника голови Харківського земляцтва в м. Білгород О. Лук'янова, у «ДНР» за 2015 р. промислової продукції всіх галузей було реалізовано на суму 88,1 млрд р., з якої 40 % припадає на металургійну галузь, потім коксохімічну, видобувну та машинобудівну. Експорт промислової продукції становив 7,5 млрд р. (<http://kharkovchane.ru/2016/04/16/rossiya-i-donbass-plan-ili-rynok>).

Згідно з доповіддю «в. о. міністра промисловості» «ЛНР» Д. Божича, у «республіці» відновили свою роботу понад 40 % промислових підприємств, які у 2015 р. реалізували промислової продукції на суму близько 6,8 млрд р., експортували – на 2,5 млрд р., імпортували – на 2,3 млрд р., але при цьому

податкових відрахувань було виплачено в бюджет «республіки» лише 190 млн р. У 2015 р. у «ЛНР» працювало 226 промислових підприємств і 39 підприємств готові до запуску в 2016 р. За перші два місяці 2016 р. промислова галузь «ЛНР» реалізувала продукції практично на ту ж суму, що за весь 2015 р. – 6,82 млрд р., зокрема 2,9 млрд – видобувна промисловість і розробка кар'єрів, переробна промисловість – 1,62 млрд, поставка електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря – 2,1 млрд р.

За словами «в. о. міністра промисловості» «ЛНР» Д. Божича, нині ведеться робота зі створення бази підприємств із зазначенням роду діяльності та видів продукції, що випускається. «На даному етапі поки ця база не розміщена на сайті, – повідомив “в. о. міністра”. – Але ми її ведемо, і в разі, якщо виникне потреба в якійсь продукції, ми можемо підказати нашим підприємствам, хто у нас реально працює, хто виробляє і куди можна звернутися». За словами Д. Божича, базу працюючих підприємств планується поширити по всій території «республіки» й періодично оновлювати (<http://lugansk1.info/14432-vse-bolshe-promyshlennyh-predpriyatij-lnr-vozobnovlyayut-svoyu-rabotu>).

Як у «ЛНР», так і в «ДНР» продукти харчування посідають провідне місце в імпорті «республік» – понад 50 %, основний імпортер – Російська Федерація, але також на ринках і в деяких торгових мережах присутні і продуктові товари українського виробництва. За 2015 р. «ДНР» здійснила імпорт 3,5 млн т товарів на суму 42,3 млрд р., 58 % якого становили продовольство й сільськогосподарська сировина (<http://kharkovchane.ru/2016/04/16/rossiya-i-donbass-plan-ili-gynok>).

Вугільна промисловість «ДНР» і «ЛНР», за інформацією ЗМІ «республік», активно розвивається. Зокрема, як повідомило видання «Голос республіки» (<http://gazeta-dnr.ru/?p=29326>), у ніч з 24 на 25 квітня шахтарі «ДНР» святкували виробничу перемогу – видобуток 4 млн т вугілля з початку року. «Вугледобувні підприємства Донецької народної республіки всіх форм власності за підсумками 24 квітня підняли на-гора 4 022 222 т вугілля. У тому числі шахтами, підпорядкованими Міністерству вугілля і енергетики, видано на поверхню 1 925 466 т палива. У порівнянні з тим же періодом минулого року гірники ДНР за неповні чотири місяці 2016 р. поліпшили результат вуглевидобутку на 2 182 173 т», – повідомили в «департаменті вугільної промисловості» «Мінвуглеенерго».

У державному секторі найбільший результат показав трудовий колектив шахтоуправління «Донбас», на його рахунку 566 500 т вугілля, гірники ДП «Торезантрацит» видобули 372 889 т палива, ДП «Макіїввугілля» – 344 744 т.

Колектив ДП «Шахтарськантрацит» видобув 315 900 т вугілля, ДП «Донецька вугільна енергетична компанія» – 167 065 т і РП «Сніжнеантрацит» – 157 128 т. Гірники ПАТ «ДТЕК Шахта Комсомолець Донбасу» підняли на-гора 1 040 242 т вугілля, ПАТ Шахта «Жданівська» – 527 980 т, шахта ім. Засядька – 439 281 т, НВО «Механік» – 58 003 т. Ще 31 250 т вугілля на рахунку шахтарів малих приватних вуглевидобувних

підприємств «республіки», повідомляє видання «Голос республіки» (<http://gazeta-dnr.ru/?p=29326>).

Повідомляється також про чотири нові лави, введені в роботу на шахтах «Мінвуглеенерго» протягом березня. На шахті «Іловайська» ДП «Шахтарськантрацит» 2 березня було запущено лаву № 51 пласта h10 (в). «У вкрай важких умовах готувався цей очисний вибій. Тому подвійно примітно, що за неповний місяць своєї роботи колектив “Іловайскої” на чолі з директором шахти В. Дідуром не тільки вніс свою вагому лепту в загальнореспубліканську більш ніж 3-мільйонну скарбничку видобутого чорного золота. 51-а лави стала ще й школою передового досвіду і високої культури виробництва. Саме для вивчення цього досвіду і використання його в своїй роботі в березні лаву відвідала велика делегація керівників і фахівців інших вугледобувних держпідприємств республіки», – пише видання «Вестник ДНР» (<http://gazeta-dnr.ru/?p=27889>).

На шахті «Холодна балка» ДП «Макіїввугілля» 25 березня введена в експлуатацію чергова лави – IV північна, пласта h10 (в). Її середньодобовий видобуток – 1 тис. т вугілля, а в цілому по шахті при роботі двома лавами обсяг видобутку повинен сягти 1600–1700 т вугілля на добу.

Гірники шахти «Північна» 30 березня ввели в дію II західну бремсбергову лаву західної панелі пласта m3. Планове навантаження нової лави – близько 1 тис. т на добу. Як зазначив гендиректор ДП «Макіїввугілля» Т. Сидоренко, з введенням у роботу очисних вибоїв на «Холодній балці» та «Північній» середньодобовий видобуток у цілому по ДП вийде на рівень 5 тис. т вугілля.

Повідомляється також про запуск 16-ї лави пласта h7 «Кашчєєвський» на шахті «Зоря» підприємства «Сніжнеантрацит». Ця шахта підготувала вже третій за рахунком очисний вибій (причому перший з них уже встиг відпрацювати свої запаси). «Тепер, при роботі двома лавами, сумарний видобуток шахти становитиме 1600–1700 т на добу», – зазначив генеральний директор РП «Сніжнеантрацит» В. Малов. Він особливо підкреслив значущість цього підприємства для м. Сніжне. Справа в тому, що всі сусідні шахти вичерпали свої запаси і «Зоря» залишається єдиною, яка веде видобуток.

Шахти «Іловайська», «Холодна балка», «Зоря» видобувають енергетичні марки вугілля, основним споживачем яких є Старобешівська ТЕС. На шахті «Північна» видобувають коксівну групу вугілля. «Це означає стабільне надходження грошових коштів від його поставок, забезпечення роботою наших коксохіміків і металургів», – зазначив «в. о. начальника» «управління стратегії розвитку промисловості» «адміністрації глави ДНР» Е. Поляков. Він також підкреслив, що в поточному році необхідно забезпечити приріст видобутку вугілля не менше 5 млн т. «Якщо в минулому році в республіці видобуток становив 9 млн т, то в цьому році має бути видобуто не менше 14 млн т вугілля – як шахтами міністерства вугілля і енергетики ДНР, так і іншими вугледобувними підприємствами всіх форм власності. Тому робота щодо подальшої підготовки та введення в роботу нових очисних вибоїв

безпосередньо пов'язана з нарощуванням обсягів видобутку», – відзначив «чиновник» з «ДНР».

Водночас у вугільній галузі існує істотна заборгованість із заробітної плати. Як заявив «в. о. міністра вугілля і енергетики» «ДНР» Р. Дубовський на зустрічі з журналістами «республіки», загальна сума заборгованості із заробітної плати, яка бере свій початок ще від несплачених Україною коштів, становить близько 1 млрд 100 млн р. (без урахування боргів Держпідприємництва підприємств «Артемвугілля» та «Орджонікідзевугілля», які не ведуть роботи з видобутку вугілля). Про це повідомляє газета «Знамя победы» (<http://gazeta-dnr.ru/?p=28627>).

Як повідомив «в. о. міністра», у квітні здійснювалися виплати працівникам ДП «Макіїввугілля» в розмірі 117 млн 209 тис. р., або 144 % від місячного фонду оплати праці, ДП «Шахтарськантрацит» – 49 млн 4 тис. (111,5 %), ДП «Горезантрацит» – 49 млн 953 тис. (100,4 %), РП «Сніжнеантрацит» – 21 млн 494 тис. (89,7 %), РП «Донбасвуглереструктуризація» – 18 млн 995 тис. р. (102,6 %). До кінця квітня планувалося направити 50 млн на виплату заробітної плати гірникам ДП «Донецька вугільна енергетична компанія». «Міністерство» планує погашати заборгованість за рахунок зростання вуглевидобутку й реалізації готової товарної вугільної продукції.

У «народних республіках» частково працює промисловість будівельних матеріалів. Цьому сприяє наявність родовищ піску, щебеню, будівельного каменю, гіпсу, а також цементної сировини. Однак видобувні потужності нині завантажені приблизно лише на 30 %. У «ДНР» 22 підприємства займаються видобутком корисних копалин. Основна галузь – цементна промисловість. Також поступово відновлюється робота промисловості з виробництва скла, теплоізоляційних матеріалів і залізобетонних конструкцій. У квітні 2016 р. у Донецьку було запущено асфальтобетонний завод.

Про діяльність «міністерства будівництва і житлово-комунального господарства» «ДНР» розповів в ефірі «Першого республіканського телеканалу» і радіостанції «Республіка» «глава відомства» С. Наумець (<http://gazeta-dnr.ru/?p=27392>). Він повідомив, що «міністерство» нині реалізує другу чергу відновлення житла і соціального фонду. Так, у середині лютого було відновлено 224 соціальні об'єкти і 409 багатоквартирних житлових будинків. У цілому друга черга охоплює 1189 пошкоджених багатоповерхівок, 436 об'єктів соцсфери і життєзабезпечення.

«Приступили до “Програми-2000” – відновлення приватних житлових будинків. На 26 березня підрядникам були видані матеріали на 616 будинків з цієї програми. Упевнені, що все вийде. Адже вже придбано безцінний досвід на реалізації “Програми 111 будинків”, які в чотирьох містах ДНР були побудовані замість зруйнованих. У будівництві брали участь підрядні організації з Донецька і Макіївки. Було задіяно близько 1300 осіб. Під час будівництва цих будинків, крім основних видів робіт з фундаменту, зведення стін і покрівлі, проводилися роботи з чистової обробки, встановлення

сантехнічних приладів, газових котлів, електричних і газових плит», – поінформував С. Наумець.

«Завдяки “Програмі 111 будинків” у республіці запрацювали виробники будівельних матеріалів. Зараз в сфері виробництва і торгівлі будівельних матеріалів працює 130 місцевих підприємств. Щоправда, на території республіки є дефіцит скла, оскільки скляне виробництво знаходиться на окупованій Україною території, у Костянтинівці, Артемівську. Коли республіка буде в межах всієї Донецької області, ми зможемо повністю забезпечувати себе усіма будівельними матеріалами», – прогнозує «міністр будівництва і ЖКГ» «ДНР».

Хімічна галузь «ДНР» представлена насамперед підприємством «Стирол», який до початку бойових дій забезпечував 3 % світового експорту аміаку та був потужним виробником мінеральних добрив. Роботу «Стиролу» фактично зупинено. Влада «республіки» веде переговори з керівництвом заводу про запуск лакофарбового виробництва. Ситуація ускладнюється тим, що головний концерн Group DF, що належить українському олігарху Д. Фірташу, відмовляється платити податки в «бюджет» «республіки».

У «ДНР» також представлена і фармацевтична галузь, в основному це виробництво лікарських препаратів та виробів медичного призначення. На відміну від виробничого гіганта «Стирол», дочірнє підприємство концерну Group DF «Стиролбіофарм» цілком активно працює під юрисдикцією «ДНР», навіть здійснює експортні поставки в сусідню «ЛНР», підприємство завантажене лише на 30 %. Усього на території «республіки» здійснюють діяльність вісім фармацевтичних виробничих підприємств, 11 дистриб'юторів і близько 600 аптек. При цьому виробники «ДНР» займають лише 3 % внутрішнього ринку, понад 40 % – Росія, близько 4 % – Україна, 53 % – інші держави.

Водночас у «ЛНР» відомо лише про одне виробниче фармацевтичне підприємство – «Фармація», що перебуває в держвласності. Підприємство володіє мережею аптек з 270 аптечних пунктів і контролює до 60 % ринку роздрібних продажів фармацевтичної продукції в ЛНР. Цікавим є той факт, що в «ЛНР» встановлено граничну роздрібну надбавку до вартості постачальника 25 %, а в «ДНР» – 30–40 %.

У легкій промисловості «ДНР» працює 33 виробника із 62 підприємств, що працювали раніше, коли територія перебувала під контролем України. Виробляють текстильну, швейну, взуттєву, хутряну і шкіряну продукцію. Потужності завантажені на близько 50 %. Зокрема, не зупинило виробництво ПрАТ «Золоте руно – Донецьк», колишня камвольно-прядильна фабрика. Водночас бавовняний комбінат, завдяки якому виник найбільший у Донецьку мікрорайон «Текстильник», припинив свою діяльність уже давно. Для відновлення його роботи необхідно налагодити поставки в Донецьк бавовняної сировини. Нині власники підприємства ведуть переговори з Російською Федерацією з приводу сприяння в цьому питанні (<http://gazeta-dnr.ru/?p=26719>).

На лютий 2016 р. у «ДНР» працювало 113 підприємств харчової промисловості, а в першому півріччі 2016 р. планують запуск ще 10. У «ЛНР» на 1 березня 2016 р. – 85 підприємств.

За словами «глави» «адміністрації» Ленінського району Донецька О. Беляєва, майже на повну потужність працює лише один з хлібозаводів холдингу «Донбасхліб». Інші підприємства харчопрому діють з перемінним успіхом. Це стосується «Геркулеса», «Вінтера», молокозаводу № 2, кондитерських фабрик «Конті» та АВК, нині перейменованих відповідно в «Тор» і «Лаконд». У них проблеми то із сировиною, то зі збутом. Наприклад, до війни «Конті» виробляло на добу 550 т солодкої продукції, а нині – лише 300–350 т на місяць! Молокозавод № 2 завантажений на 16–20 % (<http://gazeta-dnr.ru/?p=27820>).

Серйозні зміни на продуктовому ринку «ДНР» пов'язані зі зміною власника активів колишньої компанії «Урожай», які викупила московська група компаній «Атлант». Ідеться про вісім хлібозаводів, Донецьку макаронну фабрику, Донецький майонезний завод, а також комбінат хлібопродуктів.

За словами керівника ДК «Атлант» О. Скворцова, чисельність персоналу донбаських підприємств «Атланта» становить близько 1,5 тис. осіб. «Ми постійно піднімаємо заробітну плату нашим співробітникам. З березня, наприклад, ми запустили програму підвищення зарплати на наших хлібозаводах на 25 %. Зростання буде здійснено в три етапи. Починаючи з березня поточного року, оклад співробітників підприємств підвищуватиметься на 8,3 % у місяць», – запевняє О. Скворцов (<http://gazeta-dnr.ru/?p=27814>).

У планах компанії модернізація й заміна виробничого обладнання хлібозаводів. На сьогодні завантаження хлібозаводів становить у середньому 60 %, але компанія обіцяє завантажити їх до 100 %. В асортименті продукції є і соціальний хліб, ціна якого від 8,7 до 9,19 р. за буханку.

Потужності по майонезу та макаронних виробках завантажені поки на 15 %. «Після насичення внутрішнього ринку, обсяг якого, відверто кажучи, маленький порівняно з нашими можливостями, будуть поставки на експорт. Уже є попередні замовлення з Росії, і, два тижні тому було відвантаження першої партії майонезу в Крим. Основний ринок у короткостроковій стратегії – південна частина Росії, аж до Воронежа. Ті обсяги реалізації, які будуть там, допоможуть розвиватися тут, дадуть республіці нові робочі місця. Ведемо переговори і з центральною частиною Росії – з Москвою, але поки це стратегічне завдання», – повідомив О. Скворцов.

Відповідно до офіційного звіту «донецького міністерства агропромислової політики та продовольства», у сфері сільського господарства працює 576 підприємств. У цілому «республіка» сама забезпечує себе хлібом і борошнями продуктами. При цьому відзначається, що близько 21 % ріллі досі залишаються замінованими. Незважаючи на це, «ДНР» і «ЛНР» проводять весняну посівну кампанію.

Протягом березня місяця «глави» «адміністрацій» міст «ДНР» на засіданнях робочої групи «міністерства економічного розвитку» представляли місцеві програми відновлення та розвитку економіки й соціальної сфери на 2016 р., повідомляє інформаційно-політичне видання «Донецька республіка» (http://mer.govdnr.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=1194:donskayaresp240216&catid=17:stati&Itemid=172). В основі доповідей «очільників» міст була інформація про роботу містоутворюючих підприємств, відновлення й розвиток інфраструктури, загальні проблеми адміністративно-територіальних одиниць, а також основні показники соціально-економічного розвитку на 2016 р. За словами «в. о. міністра економічного розвитку» «ДНР» В. Романюк, надалі на основі цих програм буде складено списки містоутворюючих підприємств і визначені проблеми, які існують у кожному з міст «республіки», у зв'язку з чим будуть розглянуті питання їх фінансування.

Як зазначив заступник «глави» «адміністрації» Донецька Н. Волков, «одним з основних завдань програми столиці ДНР на 2016 р. є відновлення зруйнованих під час військових дій житлового фонду та соціальних об'єктів». Він повідомив, що «протягом другого етапу урядової програми відновлення об'єктів житлової та соціальної сфери в Донецьку відновлять 706 приватних і 591 багатоквартирний житловий будинок».

Н. Волков підкреслив, що в 2016 р. триватиме робота в напрямі створення нових робочих місць. «Особливістю програми стане питання про збільшення кількості робочих місць на території нашого міста. За 2015 р. нам вдалося збільшити кількість працюючих людей у сфері економіки на 30 тис. У 2016 р. плануємо збільшити цей показник більше ніж на 10 %», – сказав він.

Як повідомив заступник «голови» «адміністрації» Донецька, промисловий комплекс міста представлено 256 промисловими підприємствами. З них виробничу діяльність здійснюють 165 підприємств із завантаженням потужностей від 5 до 40 %.

«На адресу Донецької адміністрації надійшла пропозиція від фонду “Достояние Росии” про сприяння в організації співпраці в економічній сфері між РФ і підприємствами Донецька», – розповів він. Це допоможе розв'язати ряд існуючих проблем, серед яких складнощі з постачанням сировини і відвантаженням готової продукції. Розв'язання цих проблем дасть змогу збільшити завантаження потужностей підприємств міста, що, у свою чергу, призведе до збільшення кількості робочих місць.

«В. о. глави» «адміністрації» Дебальцеве О. Рейнгольд зазначив, що в програмі на 2016 р. зроблено акцент на відновлення зруйнованого житла, використання промислового потенціалу міста, запуск підприємств і пошук ринку збуту. Крім того, планується створення комунального підприємства рибного господарства.

«Дебальцеве – місто особливе, ми є прифронтовою зоною. Особливістю програми стане відновлення житла, оскільки місто зруйноване практично на

80 %. Також актуальними залишаються газифікація міста, підняття промислового потенціалу, запуск підприємств і пошук ринків збуту. Крім того, акцентуємо увагу на створенні комунального підприємства рибного господарства. До нас приєднані с. Комуни і Новогригорівка, нам дісталися землі і водойми, у яких потрібно розвивати своє рибне виробництво», – сказав О. Рейнгольд.

У планах на 2016 р. будівництво 47 приватних житлових будинків, відновлення 92 об'єктів соцсфери, відновлювальні роботи 44 багатоквартирних житлових будинків і чотирьох пунктів теплопостачання. Відновлення і запуск усіх 19 підрозділів Дебальцевського залізничного вузла дасть тисячі робочих місць для жителів міста, повідомив «в. о. глави» «адміністрації» Дебальцевого.

«В. о. глави» «адміністрації» Докучаєвська О. Качанов розповів про майбутній запуск флюсо-доломітного комбінату. «У 2016 р. планується запуск містоутворюючого підприємства – Докучаєвського флюсо-доломітного комбінату. За словами глави республіки, питання буде вирішене протягом півроку. Щоб комбінат запрацював, необхідно відвантажувати хоча б 400 тис. т продукції. На території республіки ми зможемо реалізувати не більше 30–40 тис. т, тому нам необхідні ринки збуту (раніше основним замовником був металургійний комбінат у Маріуполі). Це питання порушувалося під час мого робочого візиту в Москву», – повідомив О. Качанов. Також він зазначив, що ведуться переговори з інвесторами про запуск більш дрібних підприємств.

У м. Харцизьк, в адміністративне підпорядкування якого входять Іловайськ, Зугрес, а також два селища міського типу, враховуючи значне їх руйнування під час бойових дій, основним напрямом програми соціально-економічного розвитку на 2016 р. визначили відновлення й подальший розвиток цих населених пунктів, повідомив «в. о. глави» «адміністрації» Харцизька О. Левченко.

На території Харцизька перебувають кілька великих містоутворюючих підприємств. Це – Харцизький трубний завод, «Стальканат-Силур», «Донбас-Ліберті», Зуєвський енергомеханічний завод, Зуївська ТЕС, Іловайська залізниця, завод «Армлит». У планах «адміністрації» міста – 100-відсоткове завантаження потужностей цих підприємств. Крім того, «в. о. глави» «адміністрації» Харцизька розповів про «успішну роботу агропромислового комплексу» і підкреслив, що «жителі міста будуть повністю забезпечені місцевими овочами, для чого буде достатньо посівних площ».

Пріоритетним завданням програми відновлення та розвитку Тореза є розвиток вугільної промисловості, розповів «глава» «адміністрації» Тореза О. Серіков. «У минулому році були відновлені три шахти і запуснені нові лави. Після повної зупинки запрацювала шахта “Яблоневська”. На шахті “Прогрес” видобувають 2 тис. т вугілля на добу, що трохи менше довоєнного рівня, – повідомив О. Серіков. – Основна проблема – це стан дорожнього покриття в місті. У нинішньому році планується виділити 6 млн р. на відновлення 12 тис. кв. м дороги».

О. Серіков зазначив, що всі підприємства, які було зупинено під час бойових дій, запущено в роботу. У місті також працюють басейн, кінотеатр, будинок побуту, дитячі майданчики. На сьогодні проводиться заміна труб, що дасть змогу збільшити подачу води населенню.

«Глава» «адміністрації» Шахтарська О. Швидкий підбив підсумки реалізації програми відновлення за минулий рік і озвучив основні цілі на поточний. «За підсумками 2015 р. ми виконали програму на 186 %. У минулому році проводилося відновлення, розмінування полів, запуск нових лав. На сьогодні запущено дві лави, на яких перевиконано план з видобутку вугілля на 106 %. Основне питання – збут вугільної продукції, але ми його вирішуємо на сьогодні», – повідомив він.

Протягом 2016 р. триватиме відновлення житла й соціальних об'єктів Шахтарська. «У Шахтарську постраждало і було знищено 1 тис. 480 будівель приватного житлового сектору. На сьогодні 58 % руйнувань відновлено. Для багатодітних сімей, сімей загиблих ополченців і пенсіонерів здано в експлуатацію 11 будинків, у плані – ще 62 будинки. Спортивні та дитячі установи відновлено повністю», – запевняє О. Швидкий.

Головним завданням на 2016 р. «адміністрація» міста ставить зростання добробуту населення за рахунок відновлення й розвитку економіки. Зокрема, за рахунок вугільної промисловості. «Забезпечення стабільної роботи шести східних і двох західних лав на містоутворюючому підприємстві шахти “Шахтарська-глибока” дасть змогу збільшити обсяги видобутого вугілля на 186,3 тис. т. З урахуванням інших приватних вугільних підприємств і артилей це дасть змогу зберегти робочі місця і збільшити заробітну плату на 7 %», – повідомляє «глава» «адміністрації».

Крім того, протягом 2016 р. планують введення в експлуатацію швейного підприємства «Шахтарочка», яке спеціалізуватиметься на пошитті верхнього одягу й костюмів. Цехи фабрики оснащено сучасним дорогим обладнанням провідних фірм світу на суму близько 1 млн дол. «Це підприємство свого часу побудували за державні кошти, але в експлуатацію не ввели, оскільки величезна сума неосвоєних коштів, виділених на фабрику, просто зникла. На сьогодні підприємство на 90 % готове до запуску», – запевнив «глава» «адміністрації» Шахтарська.

За його словами, в агропромисловому комплексі, на ДП «Шахтарська птахофабрика», заплановано ріст поголів'я птиці на 200 тис. голів, зниження собівартості продукції на 2,4 % і створення 21 робочого місця. Крім того, планується ремонт доріг, водопровідно-каналізаційного господарства й поточний ремонт житлового фонду.

У січні 2016 р. у «ДНР» було прийнято бюджет на I квартал, до цього бюджетне планування здійснювалося на один місяць. Щоправда, дохідні та видаткові статті бюджету засекретили, оголосивши, що в новому фінансовому документі буде збільшено розмір соціальних виплат і додані нові види соціальних допомог.

Згідно із заявою «міністра фінансів» «ДНР» К. Матюшенко, основна сума витрат передбачена на виплату заробітних плат працівникам бюджетної

сфери, соціальні виплати населенню й утримання бюджетних установ. Бюджет «ЛНР» побудовано за тим самим принципом.

Крім того, на початку квітня на потреби «ДНР» і «ЛНР» Росія виділила з бюджету 800 млн р. Про це йдеться на сайті ГУ розвідки Міністерства оборони України (<http://glavred.info/ekonomika/razvedchiki-uznali-skolko-byudzhethnyh-deneg-rossiya-vydelila-boevikam-v-aprele-364075.html>).

У відомстві уточнили, що значна частина суми – 775 млн – призначена для утримання частини «адміністрації і силових структур», де «службу» за контрактами проходять переважно місцеві жителі. «25 млн р. виділено для домінування російської пропаганди: на придбання телекомунікаційного обладнання для Донецького обласного радіотелевізійного передавального центру, станцій-ретрансляторів Тореза і Горлівки», – зазначили розвідники.

Водночас ГУ розвідки МО України зазначає, що «міністр фінансів» «ДНР» К. Матющенко і «міністр бюджету» «ЛНР» Є. Мануйлов придумали схему фінансових махінацій з частиною виділених Росією бюджетних грошей. У відомстві уточнили, що для списання вкрадених коштів активно використовуються проекти «відновлення інфраструктури населених пунктів, які перебувають біля зони бойових дій, їх відновлення йде із застосуванням “револьверного” принципу (один об’єкт може відновлюватися кілька разів) і навмисних обстрілів уже “відремонтованих” будинків».

Крім того, 25 % виділених з бюджету РФ коштів повертається в Москву чиновникам у вигляді «подяки» за допомогу в їх отриманні та списанні, 15–20 % розкрадається на місцях, а близько 10 % – призначені співробітникам ФСБ як плата «за дах».

У січні «народною радою» «ДНР» було прийнято закон «Про податкову систему», який замінив діюче раніше «тимчасове положення про податкову систему ДНР» (<http://gazeta-dnr.ru/?p=27882>). За законом, у «ДНР» відсутній ПДВ, замість якого введено податок з обороту, прибутковий податок становить 13 %, єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування становить 28–31 %.

«Що стосується податку з обороту, то він дійсно простіший і прозорий, ніж ПДВ, – зазначила “голова” “комітету народної ради з питань бюджету, фінансів та економічної політики” М. Жейнова.– До того ж положення цього податку зараз спрямовані на підтримку підприємств житлово-комунальної сфери. Адже, відповідно до прийнятого закону, житлово-комунальні підприємства державної або муніципальної форми власності, підприємства міського авто-, електротранспорту, підприємства, що спеціалізуються на зимовому утриманні доріг, благоустрої та зовнішньому освітленні, не є платниками податку з обороту. Також цей податок не сплачують підприємства, у яких частка державної власності становить 75 і більше відсотків».

За словами М. Жейнової, податкова система «ДНР» дає змогу ефективно регулювати ціноутворення у сфері паливно-мастильних матеріалів. Так, при торговельній націнці, що перевищує 20 %, ставка податку становитиме 100 % на суму такого перевищення.

«Якщо торкнутися далі питання нафтопродуктів, то ми побачимо, що ставки податку в нашій республіці приблизно рівні або нижче українських. Наприклад, ставка акцизного податку на бензин на Україні становить 171,5 євро за 1 тис. л, а у нас – 150 дол. за 1 тис. кг. З огляду на те, що 150 дол. за сьогоднішнім курсом приблизно рівні 134 євро, а 1 тис. кг бензину – це 1350 л, то можна легко вирахувати, що на однаковий обсяг палива ставка акцизного податку в Україні буде на 70 % вищою, ніж у ДНР. Аналогічні розрахунки можна привести і щодо дизельного палива, зрідженого газу.

Нижчі, ніж в Україні, у нас і ставки по екологічному податку. Наприклад, за 1 т викидів оксиду азоту на Україні доведеться заплатити 1968,65 грн (4922 р. за курсом 2,5 р. за 1 грн), а у нас – 3108. Порівняння ставок на викиди інших забруднюючих речовин, таких як аміак, сірчистий ангідрид, ацетон, показує, що в ДНР вони нижчі в середньому на 36 %», – роз'яснила «голова» «комітету».

Ще один важливий момент, на її думку, що в «республіці» прийнято рішення не проводити індексації нормативного грошового оцінювання земель до 1 січня 2017 р. В Україні ж відповідний коефіцієнт індексації перераховується щорічно залежно від рівня інфляції, а з огляду на нинішній рівень зростання там споживчих цін, це означає й істотне подорожчання землі, констатує М. Жейнова.

Незаперечною перевагою, що полегшує ведення в «ДНР» підприємницької діяльності в певних сферах, є, за словами «голови» «комітету» і відсутність у «ДНР» ряду податків і зборів, які є в Україні. Це, наприклад, податок на майно, туристичний збір, збір за парковку. Слід також виділити і відмінності у сфері митних зборів. Ставки ввізного мита й митний тариф «ДНР» у цілому нижчий аналогічних ставок в українському митному тарифі, особливо на продукти харчування.

Законом «Про податкову систему Донецької народної республіки» передбачено спеціальні режими оподаткування фізичних осіб-підприємців, такі, наприклад, як плата за патент і спрощений податок (<http://gazeta-dnr.ru/?p=25793>).

Патентну систему оподаткування можуть вибрати тільки фізичні особи підприємці, у яких валовий дохід не перевищує 1 млн р. і які не займаються зовнішньоекономічною діяльністю. Найбільшу питому вагу в патентній системі мають підприємці, які здійснюють діяльність у сфері таксі, а також ті, хто займаються торгівлею на ринку. Ставка патенту для цієї категорії встановлюється в розмірі 510 р. на кожний автомобіль або одне торгове місце, яке становить не більше 15 кв. м, що підтверджується довідкою з місця торгівлі на ринку.

До платників спрощеного податку першої групи належать всі підприємці, крім тих, які здійснюють діяльність пасажирських і вантажних перевезень з чисельністю найманих працівників до 10 осіб і оборотом до 1,5 млн р. Ставка податку становить 2,5 % з обороту, передбачена щомісячна звітність.

До платників спрощеного податку другої групи належать підприємці та юридичні особи, у яких оборот становить 60 млн р. Ставка податку становить 6 % з обороту, передбачено також щомісячне звітування.

Законом також встановлено обмеження в застосуванні спрощеного податку, основними з них є торгівля паливно-мастильними матеріалами, алкогольною, тютюновою продукцією, а також обмін валют тощо.

Законом також впорядковано правила формування валових доходів і валових витрат. У витратах тепер враховується амортизація, якій підлягають вартість придбання основних засобів для використання в господарській діяльності, і витрати на самостійне виготовлення основних засобів для використання в господарській діяльності.

Суб'єкти господарювання, які є платниками сільськогосподарського податку, сплачують податок на прибуток у тому ж порядку і на тих же умовах, як і раніше. Іншими словами, сума податку, розрахована сільськогосподарським підприємством, підлягає сплаті в бюджет «республіки» в розмірі 50 % від ставки податку, а 50 % від ставки залишається в розпорядженні цього сільськогосподарського підприємства для виробничих цілей. Зазначені суми податку акумулюються сільськогосподарськими підприємствами на спеціальних рахунках.

Нововведенням є такі податки, як екологічний податок, податок з обороту, збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства та транспортний податок.

Платниками сільськогосподарського податку визнаються юридичні та фізичні особи-підприємці, які є сільськогосподарськими товаровиробниками і мають площу земельної ділянки більше 1 га, на якому ведуть сільськогосподарську діяльність. Ставки податку становлять:

- вирощування продукції рослинництва та садівництва – 1,5 % від валового доходу;
- переробка продукції рослинництва та садівництва – 3 % від валового доходу;
- тваринництво (вирощування і продаж без перероблення) – 1 % від валового доходу;
- переробка продукції тваринництва – 2 % від валового доходу.

Закон «Про податкову систему» № 99-ІНС передбачає відповідальність за встановлені податкові правопорушення. Встановлено два види податкових санкцій: штрафні (фінансові) санкції та конфіскація підакцизної продукції, що перебуває в незаконному обігу.

За неподання або несвоєчасне подання платниками податків податкових декларацій передбачено штраф у розмірі 500 російських рублів. Ті ж дії, вчинені повторно, призводять до накладення штрафних санкцій у розмірі 2600 російських рублів.

Провадження господарської діяльності без державної реєстрації на території «ДНР» призводять до накладення штрафу в розмірі 10 тис. російських рублів. Повторне правопорушення – 20 тис. російських рублів.

Якщо суб'єкти господарювання не оформлять трудові відносини з найманими працівниками, це призведе до застосування штрафу в розмірі 10 тис. російських рублів.

Продаж суб'єктами господарювання громадського харчування і спеціалізованими відділами, які не мають статусу суб'єктів господарювання громадського харчування, суб'єктів господарювання з універсальним асортиментом товарів, алкогольної продукції на розлив для споживання на місці призводить до накладення фінансових санкцій у вигляді штрафів на суб'єкти господарювання в розмірі 20 тис. російських рублів.

У разі невидачі чека або розрахункової квитанції, при встановленні факту невідповідності наявних у місці проведення розрахунків передбачено штраф у п'ятикратному розмірі вартості проданих з порушеннями товарів (послуг), але не менше 4 тис. російських рублів.

Українським експертам украй важко окреслити реальний стан промисловості «республік» через відсутність вихідних даних і нелогічний розвиток подій на їхніх територіях. «Ми постійно чуємо про те, що підприємства пиляються на метал або вивозяться в Росію, шахти затоплено. Якщо вважати такий стан справ точкою відліку, то в найближчому майбутньому Донбас буде не промисловим, а дай бог, хоча б аграрним регіоном зі спеціалізацією на соняшнику. Це з оптимальних сценаріїв. Найбільш вірогідним я вважаю перетворення регіону в контрабандний анклав, на зразок Придністров'я, – вважає підприємець-переселенець з Донецька А. Гордієнко. – Якщо Донецьк контролюватиметься владою «ДНР», то на розвиток розраховувати не доведеться. Промисловий регіон постійно потребує реструктуризації та модернізації потужностей, тому завжди потрібні інвестиції. Інвестори, ясна річ, сюди, на Донбас, не поспішатимуть, навіть російські, не кажучи вже про закордонних. Доля промислових гігантів типу Донецького металургійного заводу мені здається сумною» (<http://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/eksperty-o-budushchem-okkupirovannogo-donbassa-esli-ostanetsya-dnr-budet-kak-v-serra-leone-tolko-bez-almazov-709363.html>).

Донецькі вчені говорять про те, що розвиток Донбасу можливий лише з урахуванням цілісності економіки регіону, а такі квазіутворення, як самопроголошені «ДНР» і «ЛНР», не в змозі розвинути власну економіку, та й від Росії допомоги чекати не доводиться.

«Розвиток Донбасу можливий лише за умови виходу з військово-політичної кризи. Дуже важливо враховувати і території! Економіка, яка функціонувала з ХІХ ст. як цілісна, при поділі повноцінно працювати не зможе. Експортний характер економіки Донбасу зорієнтований на зовнішній ринок. А коли ми маємо протистояння, маємо і неповноцінність функціонування, – розповів доктор економічних наук Ю. Макогон. – Розвитку донбаських територій заважає блокада. Наприклад, важка індустрія, вугільна промисловість, металургія не можуть обійтися без залізниці...»

Також, за словами Ю. Макогона, неможливим буде існування територій без відновлення банківської системи. «Це все не тільки завдає шкоди

економіці, а й перешкоджає інвестиціям. А без інвестицій відновити економіку навіть до колишнього рівня неможливо» – стверджує Ю. Макогон.

Перспектив для «республік» донецький економіст не бачить. «При “ДНР” не буде розвитку ніякого. Росія на себе не візьме повноцінно всю економіку окупованих територій. Просто буде загасання. І все, – прогнозує експерт. – Малий бізнес може якось пристосуватися, але вугільна промисловість і металургія не розвиватимуться. Шахта, що дає вугілля, на тій території, а теплова станція – на цій. На території, розділеній лінією протистояння, створення нормальної економіки неможливо. Що стосується міжнародних інвестицій, про це в “ДНР” можна забути. Хто буде вкладатися в державу, у якій немає законів?»

Ні для кого не секрет, що в місцевого олігарха Р. Ахметова по всьому Донбасу був вибудований свій ланцюжок виробництва. Шахти забезпечували вугіллям меткомбінати, енергією забезпечувалися різні заводи, фабрики отримували необхідну сировину. Була налагоджена логістика, усі підприємства знали, що їхню продукцію куплять, оскільки кожне з них було складовою єдиного цілого. Тепер же цю «імперію» війна розрубала навпіл. Із заводів Донбасу продукцію тепер не можна відвезти в український Маріуполь, щоб відвантажити її на кораблі і відправити в Чорне море. Уся промисловість Донбасу – це ланцюжок, складові якого не можуть працювати автономно.

Інший приклад – Луганський тепловозобудівний завод. Незважаючи на вкрай старе обладнання, він здатний виконувати серйозні замовлення, які ще рік тому навіть надходили з Росії. Зокрема, у грудні 2015 р. на сайті «Луганський інформаційний центр» з’явилися повідомлення «глави уряду» про те, що Луганський тепловозний завод уже отримав замовлення на розбирання і ремонт у 2016 р. 500 тепловозів. Тільки 2016 р. уже давно настав, а цих замовлень ніхто й не починав виконувати. Причина – відсутність сировини через блокаду «ЛНР» з боку України.

Ю. Макогон наводить показові цифри: Росія й інші країни СНД зможуть купувати максимум 40 % продукції, виробленої на територіях, підконтрольних «ДНР». Утім, проблеми зі збутом продукції є і у підконтрольних Києву підприємств. «Більше з непідконтрольних територій ніхто не візьме. В Україні сьогодні металургійні підприємства, вугільна промисловість, коксохімія завантажені на 50 %, в окремих випадках, максимум до 70 %. Машинобудування впало вдвічі», – констатує Ю. Макогон. І резюмує, що якщо в 2016 р. усі проблеми Донбасу вирішаться, то в регіону і країни в цілому є всі підстави в 2017–2018 р. почати зростання економіки.

«При поверненні контролю України у відновлення Донбасу будуть вкладатися ті корпорації, активи яких перебувають на цій території. У держави грошей немає, дай бог, щоб хоч якось спробували відновити елементи інфраструктури, хоча б той же аеропорт», – говорить Ю. Макогон.

«Я зі страхом дивлюся на те, як радіють деякі російській допомозі, і постійно думаю: а що Росія вимагатиме натомість? Ніколи не було так, щоб

просто роздавали гроші людям. Чим розплачуватися будемо: землею, підприємствами, людьми? Борги треба віддавати, – говорить донеччанин І. Маковкін. – Я бачу взаємозв'язок між вивезеними в Росію підприємствами і завезенням сюди грошей. Якщо все залишиться як і раніше, то років через два-три, коли з Донецька вже нічого буде взяти, всі ці “деенери” і шанувальники “матінки Росії” випаруються, бо не буде грошових надходжень. Донеччани залишаться дуже надовго біля розбитого корита. А значить, почнеться розгул криміналу, дефіцит товарів першої необхідності та інші “принади” життя на непідконтрольних територіях. Тоді вже беззаперечно Україна повинна буде ввести сюди війська і повернути міста під свою юрисдикцію».

Цікаво, що практично ніхто з опитаних донеччан не бачить Донецьк у складі так званої «ДНР» через кілька років. Люди переконані, що Україна поверне контроль над усім Донбасом. Це лише питання часу.

Політолог О. Палій прогнозує, що в разі повернення на Донбас України, «верхівка “ДНР” і військові злочинці втікають. Починається просте звичайне життя, відновлюють роботу підприємства, які ще не були вивезені в Росію. Можливі не тільки приватні інвестиції, а й пряма допомога Заходу, – прогнозує політолог О. Палій. – Наприклад, Німеччина сказала, що збере 1 млрд євро тільки на відновлення критичної інфраструктури: котельні, садки, школи, лікарні – те, без чого неможливе нормальне життя. Ця сума – досить вагома “копійка” до річного бюджету України, який становить 500 млрд грн».

Якщо залишиться так звана «ДНР», то, за словами політолога, ніякого бізнесу не буде, уся інфраструктура руйнуватиметься, дійде до того, що там залишаться тільки бойовики, пенсіонери й ті, хто не знайшов грошей і можливостей покинути ту територію. «Це буде соціальна діра, абсолютно непродуктивна, нездатна нічого робити. Коли звідти виміються кадри, усе буде складно відновити. Добре жити на окупованих територіях зможе дуже маленька верхівка бойовиків. Це буде щось на зразок найбідніших африканських країн, як Сьєрра-Леоне, тільки без алмазів. Навіть Плотницький уже назвав “ЛНР” банановою республікою», – підсумував О. Палій.

Військові експерти вважають, що дуже скоро регіон втратить свою корисність для Росії. «Я вже говорив, що Донбас перетворився на великий випробувальний полігон для російської армії. Думаю, що не через п'ять років, а набагато раніше необхідність у ньому відпаде. Бойовики-«ополченці» зрозуміють, що грошей більше не буде – і розчиняться на просторах Євразії. Кадрові військові з Росії зроблять вигляд, що нікуди не виїжджали. Гумконвоїв, російських пенсій більше не буде. Обдурене населення все голосніше заговорить на тему «Неважливо, хто переможе – аби був мир!», хтось прозріє, а хтось зачаїться. Українським військовим потрібно максимум тиждень, щоб зайняти Донецьк та інші окуповані міста. Потім насамперед потрібно зняти блокаду, почати відновлення хоча б залізничного сполучення (для гуманітарної допомоги) і телемовлення. Потім – вибори.

Тих, хто працював на окупованій території – лікарі, вчителі, продавці, не чіпати та ні в чому їх не звинувачувати. Обов'язково відновлення правоохоронної й судової системи – для бойовиків, які будуть виявлені в процесі зачистки. Вони повинні понести покарання, якщо брали участь у бойових діях. Суди повинні бути відкритими», – вважає військовий експерт Г. Салманішвілі.

Тим часом 45,5 % українців висловлюються за позбавлення громадянства тих, хто підтримали російську агресію, анексію Криму, сепаратистські рухи на Сході та Півдні України. 45,9 % виступають за припинення будь-яких економічних зв'язків між Україною і так званими «ДНР» і «ЛНР». Про це йдеться в результатах опитування, проведеного соціологічною службою Центру ім. О. Разумкова з 25 по 30 березня.

Не підтримують цих ідей близько третини опитаних (33,3 і 34 % відповідно). При цьому ці ідеї підтримують абсолютна більшість опитаних у Центральному та Західному регіонах України, не підтримують абсолютна чи відносна більшість у решті регіонів.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

9 травня 2016 р. у День Перемоги над нацизмом у Європі Голова Верховної Ради А. Парубій поклав квіти до пам'ятника Невідомому солдату у столичному парку Слави.

Хо́да пам'яті на чолі з Президентом України П. Порошенком, Головою Верховної Ради А. Парубієм, Прем'єр-міністром України В. Гройсманом пройшла алеєю Полеглих Героїв, де розташовані 34 могили воїнів, які загинули в роки Другої світової війни. У ході взяли участь ветерани Другої світової війни та воїни АТО на Сході України, урядовці, народні депутати України, лідери та представники всіх релігійних конфесій України.

Учасники церемонії вшанували пам'ять загиблих героїв хвилиною мовчання й поклали квіти до меморіалу. Завершив церемонію урочистий марш роти Почесної варти Президента України, яка представляє всі роди військ Збройних сил України.

Після завершення пам'ятних заходів Голова Верховної Ради А. Парубій, Президент П. Порошенко та Прем'єр-міністр України В. Гройсман спілкувалися з людьми, які прийшли вшанувати пам'ять загиблих героїв і віддати шану ветеранам Другої світової війни та ветеранам АТО (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Topnovyna/129583.html>). – 2016. – 9.05).*

Голова Верховної Ради України А. Парубій звернувся до співвітчизників з нагоди Дня пам'яті та примирення.

«Цього року Україна вдруге відзначатиме День пам'яті та примирення. Символічно, що це відбуватиметься напередодні Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні та в умовах триваючої російської агресії і окупації частини української території новітнім загарбником, – ідеться у зверненні. – Обов'язком кожного громадянина України є завжди пам'ятати про велику перемогу, глибоко шанувати ветеранів війни, учасників українського визвольного руху та жертв нацизму.

І сьогодні, коли російські імперські реваншисти забули гіркі уроки війни і заново розпалюють її у самому центрі Європи, коли Україна знову опинилася у вогні, переживаючи, за словами геніальної Л. Костенко, “і жах, і кров, і смерть, і відчай, і клекіт хижої орди”, вирішального значення набуває загальнонаціональне єднання українського суспільства заради нашої нової перемоги, заради щасливого майбутнього України у колі цивілізованих європейських держав.

Віддаючи глибоку шану тим, хто понад 70 років тому захистив Батьківщину і весь світ від нацистської навали, що тоді прийшла із заходу, хочу від усього серця висловити слова подяки і підтримки нашим воїнам-захисникам, які зараз боронять незалежність і суверенітет України на сході. А також тим нашим співгромадянам, які, перебуваючи на тимчасово окупованих територіях, ризикуючи життям, докладають усіх зусиль для найскорішого відновлення цілісності Української держави.

За біблійними канонами, зневіра є одним з найтяжчих гріхів. Тож не втрачаймо надії. За нами – правда. Ми боремось за мир на рідній і вільній землі. І ми – пам'ятаємо. Тому переконаний, що наша нова перемога – не за горами. Будьмо патріотами, єдиними та рішучими!» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/129564.html>). – 2016. – 8.05).*

6 травня Голова Верховної Ради України А. Парубій презентував запропоновані зміни до Регламенту Верховної Ради України. У презентації взяли участь народні депутати України, представники засобів масової інформації та громадських організацій.

Представляючи основні положення реформи Верховної Ради України як найвищого законодавчого органу, А. Парубій зазначив, що над цим проектом тривалий період працює спільна робоча група парламенту України і Європейського парламенту, яка має на меті визначити механізми й етапи в реформуванні Верховної Ради України. «Це одна із форм тісної співпраці, результати якої втілились у доповідь і “дорожню карту” щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України», – сказав він і наголосив, що нині настав час, щоб ці теоретичні напрацювання можна було поетапно вводити в дію. «Я переконаний, що реформування Верховної Ради України є одним із найважливіших завдань, яке сьогодні стоїть перед усім суспільством, бо, згідно з Конституцією, у

парламентсько-президентській республіці парламент є обличчям усієї української влади», – підкреслив спікер парламенту.

Визнаючи той факт, що Верховна Рада України «має сьогодні один з найнижчих показників довіри суспільства», А. Парубій звернув увагу на те, що «у найскладніші періоди модерної історії українського суспільства вона була тим майданчиком, на якому влагоджувались суспільні конфлікти і після “помаранчевого майдану”, і після Революції гідності». «А під час військової агресії власне парламент став тим острівцем, який зберіг легітимність влади і зумів її передати», – наголосив він.

На його думку, такий рівень недовіри до влади, до Верховної Ради України зумовлений тим, що люди чекають ефективніших і швидших дій від органів влади. «І тому для громадян України важливо бачити, щоб робота, яка транслюється, і самі депутати були дисциплінованішими і такими, що працюють для України, – зазначив А. Парубій. – Тому, роблячи перші кроки з імплементації реформи Верховної Ради, я запропонував, аби першим були зміни до Регламенту».

Голова Верховної Ради зосередив увагу представників засобів масової інформації на основних напрямках змін до Регламенту Верховної Ради, які полягають у такому:

- замість двох пленарних тижнів на місяць пропонується запровадити три пленарні тижні. Відповідно. збільшити кількість днів, коли депутати матимуть змогу приймати рішення;

- пропонується збільшити кількість часу для роботи в комітетах для того, щоб депутати могли повноцінно опрацювати законопроекти ще до того, як вони увійдуть у програму засідань Верховної Ради. Адже пленарне засідання – це є, по суті, вершина айсберга, бо справжня робота ведеться на підготовчому етапі, у комітетах, з експертами;

- великий наголос буде зроблено на те, аби збільшити кількість часу для роботи депутатів у комітетах;

- у понеділок більше часу буде виділено для роботи з урядом. Замість звичної п'ятничної «години», пропонується запровадити тригодинну дискусію між парламентарями й урядом. «Переконаний, що спільне обговорення законопроектів і спільна дискусія між депутатами і урядом зможуть забезпечити вищу якість тих законопроектів, які будуть голосуватися в залі. Дебати, дискусії з урядом будуть важливим чинником для того, щоб готувалися якісні законопроекти», – наголосив А. Парубій;

- у вівторок – повноцінне пленарне засідання, повний робочий день;

- у середу пропонується повний день відвести для роботи в комітетах.

Цей день у комітетах о 16:00 завершуватиме рада голів комітетів – новий орган, який пропонується ввести згідно з реформою. Завдання її – на основі тих напрацювань, які відбулися під час засідань комітетів, запропонувати Верховній Раді порядок денний на пленарний тиждень. «Наголошую, що якість законопроектів, які входять до зали Верховної Ради України, великою мірою обумовлює ефективність їхнього прийняття. Голови комітетів мають бути тими людьми, які повинні мати перше право для рекомендації того чи

іншого документа до розгляду на пленарному засіданні», – підкреслив Голова Верховної Ради;

– у четвер буде пленарний день, під час якого ухвалюватимуться закони;

– у п'ятницю – погоджувальна рада, яка відбувалася раніше в понеділок.

Запропоновані зміни будуть імплементовані у вересні з початком роботи нової сесії парламенту (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).*-2016. – 6.05).

Голова Верховної Ради України А. Парубій у четвер, 5 травня, провів нараду з представниками депутатських фракцій за участі першого віце-прем'єр-міністра України С. Кубіва й міністра Кабінету Міністрів О. Саєнка.

Під час наради Голова Верховної Ради закликав парламентські фракції підтримати законопроекти, необхідні для відновлення співпраці з МВФ.

Під час обговорення питань, що можуть бути винесені на розгляд сесійної зали на наступному пленарному тижні, особливу увагу також було приділено законопроектам, спрямованим на посилення соціального захисту громадян України. А. Парубій висловив переконання, що це має стати пріоритетом для уряду країни (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2016. – 5.05).

«За період від Майдану до сьогодні зроблено недостатньо, але багато. Я був і залишаюсь переконаним в тому, що, коли суспільство є змобілізованим, має віру і бажання змінюватись, тоді відбуваються реформи та зміни», – заявив Голова Верховної Ради України А. Парубій у рамках зустрічі з експертним середовищем, організованої на майданчику громадської організації «Реанімаційний пакет реформ» у п'ятницю, 6 травня.

На думку А. Парубія, суспільство недостатньо поінформоване про перебіг реформ в Україні, що призводить до зневіри до влади та дезорієнтації. «Той факт, що багато з наших досягнень не є донесені правильно до суспільства, є одним з великих проблем сучасної української влади в цілому. Ми не вміємо правильно і ефективно доносити інформацію про позитивні речі, які були зроблені, і акцентуємось на тому, в чому є вимушені проблеми. Це, звичайно, в суспільстві породжує зневіру і дезорієнтацію», – сказав спікер парламенту. А. Парубій, висловивши переконання в тому, що, «коли суспільство є змобілізованим, має віру і бажання змінюватись, тоді відбуваються успіхи, реформи та зміни, що підтвердив перший і другий майдани».

При цьому Голова Верховної Ради України, звертаючись до присутніх, пообіцяв, що реформування країни «буде робитись в дуже тісній взаємодії з експертним середовищем». Разом з тим він навів приклад співпраці з

експертами майже в постійному режимі, зокрема в період напрацювання пропозицій щодо реформування парламенту, відпрацювання законів щодо лібералізації безвізового режиму. За словами А. Парубія, до робочої групи входили також представники виконавчої влади та Адміністрації Президента.

Голова Верховної Ради наголосив на відкритій солідарній роботі над реформами та спільній відповідальності всіх гілок влади, експертного середовища щодо їх успішного впровадження: «Я дуже вірю, що ми всі маємо діяти згуртовано і спільно. У владі існує критична кількість людей, які хочуть змін. Ми зараз повинні зберігати спільний солідаризм тих людей, які опинилися волею обставин в різних гілках влади або в експертному середовищі. Я вірю в те, що успіх захований у дискусіях, у дуже публічному і відкритому обговоренні ініціатив, які є, і в спільному рішенні. Я це називаю співучасть і співвідповідальність». Разом з тим А. Парубій закликав представників і влади, і опозиції, і експертного середовища, і громадськості, які є ініціаторами, учасниками обговорення та впровадження рішення у життя, бути єдиною командою, що захищатиме інтереси України.

Під час зустрічі Голови Верховної Ради України А. Парубія з експертним середовищем відбулася фахова розмова, зокрема, щодо реформування судової системи, внесення змін до організації роботи парламенту та його апарату, удосконалення системи реєстрації законопроектів, оптимізації розгляду законопроектів парламентськими комітетами, участі народних депутатів у процесі законотворення, бюджетного процесу. Щодо останнього А. Парубій наголосив, що бюджетний процес відбуватиметься відповідно до законодавства.

Завершуючи зустріч, Голова Верховної Ради України А. Парубій закликав експертів до активної роботи, визначаючи пріоритети та основні етапи впровадження реформ і базуючись на принципах солідаризму, завдяки чому Україна відбудеться як успішна та суверенна держава (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Topnovyna/129575.html>). – 2016. – 6.05).*

У Брюсселі під спільним головуванням І. Геращенко від імені Верховної Ради України та А. Пленковіча від імені Європейського парламенту відбулося третє засідання Парламентського комітету асоціації між Україною та ЄС (ПКА).

У засіданні взяли участь народні депутати України – члени української частини ПКА, депутати Європейського парламенту, представники уряду України та Європейської комісії. До участі в засіданні було також запрошено співголову Платформи громадянського суспільства Україна – ЄС.

Учасники засідання обговорили актуальні питання порядку денного відносин України з ЄС, обмінялися думками щодо політичної ситуації в Україні, безпекової та гуманітарної ситуації на Сході України та в Криму, виконання мінських домовленостей, стану імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, початку застосування ПВЗВТ з 1 січня цього

року, питань перспектив запровадження безвізового режиму для громадян України вже в цьому році, здійснення реформ в Україні та ряду інших питань секторального співробітництва.

Крім того, у рамках засідання відбувся публічний захід, присвячений 30-й річниці Чорнобильської трагедії, у якому взяли участь представники ДП «НАЕК «Енергоатом»» і громадських організацій, що займаються питаннями ядерної безпеки України.

Сторона ЄП привітала Україну з новопризначеним урядом і висловила сподівання, що він продовжуватиме проєвропейський курс держави. Зокрема, було відзначено появу в новому уряді посади віце-прем'єра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, яку обійняла колишня член ПКА І. Климпуш-Цинцадзе.

Члени української частини поінформували європейських партнерів про здійснення реформ в Україні, зокрема конституційної, судової, виборчої, заходів з боротьби з корупцією, а також реформи державного управління.

Сторона ЄП позитивно відзначила впровадження реформ в Україні, зокрема прийняття змін до Конституції України в частині децентралізації влади, відзначивши необхідність завершення процесу децентралізації. Було позитивно оцінено кроки зі створення належного законодавчого та інституційного підґрунтя боротьби з корупцією. Водночас наголошувалося на необхідності належної імплементації прийнятого законодавства.

Одним з ключових питань обговорення стала ситуація на Донбасі та гуманітарна криза, яка є наслідком військової агресії РФ проти України й окупації Криму. Сторони висловили спільну позицію щодо необхідності повного й беззастережного виконання Росією зобов'язань у рамках мінських домовленостей, зокрема тривалого і всеосяжного припинення вогню, верифікованої та істотної демілітаризації Донбасу, забезпечення вільного й безпечного доступу СММ ОБСЄ до всіх неконтрольованих територій, повноцінного моніторингу СММ ОБСЄ непідконтрольної частини кордону, повної демілітаризації під ефективним міжнародним контролем, виведення всіх іноземних військ, роззброєння всіх незаконних збройних формувань з паралельним наданням амністії, обміну всіма заручниками та незаконно утримуваними особами, насамперед вирішення питання стосовно Н. Савченко.

У цьому контексті члени ПКА констатували необхідність збереження санаційного режиму щодо Російської Федерації до повного та беззастережного дотримання нею мінських домовленостей і відновлення територіальної цілісності України в рамках міжнародно визнаних кордонів.

За підсумками третього засідання ПКА було прийнято заключну заяву та рекомендації **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.05).**

Голова Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Л. Денісова наголосила на тому, що парламент має скасувати 15-відсоткове оподаткування пенсій.

За її словами, таке оподаткування пенсій, розмір яких перевищує три мінімальні заробітні плати, було введено з 1 січня 2015 р. у зв'язку зі складною ситуацією в державі. «Протягом цього важкого періоду в нашій історії уряд під керівництвом А. Яценюка разом з парламентом змогли здійснити необхідні реформи і стабілізувати розвиток економічного та фінансового секторів держави, що і забезпечило на сьогодні можливість внесення законопроекту про скасування з 1 травня оподаткування пенсій громадян України», – наголосила парламентар.

У зв'язку з цим у Верховні Раді було зареєстровано проект закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо відміни оподаткування пенсій» № 4542-1 за авторством Л. Денісової.

Зазначимо, що за даними Державної фіскальної служби України, за січень – лютий 2016 р. надходження до зведеного бюджету збільшено на 8,27 млрд грн понад встановлені планові показники.

Також автор законодавчих змін до Податкового кодексу наголосила, що за такого економічного стану держави парламент може повернути норми щодо неоподаткування пенсійних виплат, що не призведе до втрат надходжень до державного й місцевих бюджетів (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/129559.html>). – 2016. – 6.05**).

У Комітеті Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування створено робочу групу із забезпечення проведення парламентських слухань на тему: «Стратегія реінтеграції в Україну тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь: проблемні питання, шляхи, методи та способи».

Парламентські слухання на тему: «Стратегія реінтеграції в Україну тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь: проблемні питання, шляхи, методи та способи» мають відбутися 15 червня 2016 р.

Керівником робочої групи призначено секретаря комітету, народного депутата України О. Гончаренка, якому доручено сформувати персональний склад робочої групи й подати його перелік на затвердження комітету. Робочій групі доручено розробити проект розпорядження Голови Верховної Ради України щодо забезпечення проведення парламентських слухань; сформувати список запрошених осіб; розробити проект Рекомендацій парламентських слухань; підготувати регламент, черговість виступів учасників і здійснити інші організаційні заходи (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 29.04**).

Комітет з питань податкової та митної політики Верховної Ради України рекомендує Верховній Раді прийняти законопроекти щодо підтримки літакобудівної галузі.

Члени комітету розглянули два законопроекти – про внесення змін до розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (реєстр. № 3457) і про внесення змін до Митного кодексу України (реєстр. № 3458).

Першим законопроектом з метою «створення умов для тимчасового зменшення податкового навантаження на підприємства літакобудівної промисловості, більш ефективного використання науково-технічного й виробничого потенціалу промисловості, активізації міжнародного співробітництва, інвестиційної й зовнішньоекономічної діяльності, модернізації літакобудівних підприємств, збільшення обсягів виробництва конкурентоспроможних літаків, двигунів і авіаційного устаткування» пропонується до 1 січня 2025 р.:

– продовжити дію норми щодо звільнення від сплати податку на додану вартість операцій з ввезення на митну територію України в митному режимі імпорту товарів (крім підакцизних), що використовуються для потреб літакобудівної промисловості, та постачання на митній території України результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, які виконуються для потреб літакобудівної промисловості;

– встановити, що «операції з продажу продукції (послуг), яка вироблена зазначеними підприємствами за рахунок коштів Державного бюджету України, оподатковуються податком на додану вартість за нульовою ставкою»;

– звільнити від оподаткування прибуток підприємств літакобудування, що підпадають під дію норм ст. 2 Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» і здійснюють розробку та/або виготовлення з кінцевим складанням літальних апаратів і двигунів до них;

– звільнити від сплати земельного податку суб'єктів літакобудування, що підпадають під дію норм ст. 2 Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» і здійснюють розробку та/або виготовлення з кінцевим складанням літальних апаратів і двигунів до них, за винятком земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти соціального, торговельного, сільськогосподарського призначення та непромислового будівництва.

Члени комітету рекомендують Верховній Раді прийняти законопроект за основу та в цілому з врахуванням пропозицій комітету.

Законопроектом №3458 пропонується:

– виключити літаки масою порожнього обладнаного апарата понад 10 тис. кг, але не більше 35 тис. кг і пасажиромісткістю від 44 до 110 місць, які ввозяться на митну територію України українськими авіакомпаніями за договорами оперативного лізингу, з переліку товарів, які ввозяться на митну територію України та поміщуються в митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами;

– пролонгувати до 1 січня 2025 р. звільнення від оподаткування ввізним митом при ввезенні на митну територію України та поміщенні в митний режим імпорту товарів, які використовуються при розробці, виробництві, ремонті, модифікації, обслуговуванні виробів авіаційної техніки, з одночасним коригуванням кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД, що підпадають під пільгове оподаткування, з метою приведення їх у відповідність до вимог Митного тарифу України, встановленого Законом України «Про митний тариф України» від 19.09.2013 р. № 584-УІІ, та доповненням переліку таких пільгових товарів.

Члени комітету за результатами розгляду прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект № 3458 за основу (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 29.04).

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону «Про внесення доповнення до статті 24 Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (щодо посилення соціального захисту сімей військовослужбовців)».

Законопроектом № 3846 пропонується включити дружин (чоловіків) військовослужбовців, вдів (вдівців) загиблого або померлого військовослужбовця до переліку осіб, яким допомога по тимчасовій непрацездатності виплачується у розмірі 100 % середньої заробітної плати (доходу) незалежно від страхового стажу.

Відповідні зміни пропонується внести до ст. 24 Закону України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування».

Члени комітету вважають, що реалізація положень законопроекту сприятиме забезпеченню належного соціального захисту членів родини військовослужбовців, що проходять військову службу, і загиблих (померлих) військовослужбовців (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 28.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

У рамках робочої поїздки до Полтавської області Президент П. Порошенко ознайомився із введенням в експлуатацію першого пускового комплексу третьої черги Полтавського обласного клінічного протитуберкульозного диспансеру.

Під час спілкування з працівниками закладу та полтавськими медиками глава держави зазначив, що Полтава була практично єдиним обласним центром в Україні, який до цього часу не мав сучасного протитуберкульозного диспансеру, і назвав таку ситуацію неприпустимою. Президент висловив упевненість, що в новому закладі комфортніше

працюватиметься медпрацівникам, що сприятиме ефективнішому лікуванню пацієнтів. Глава держави додав, що відтепер вони зможуть отримувати необхідну медичну допомогу в поліпшених умовах і з кращим обладнанням.

«Важливо, що навіть в умовах війни знаходяться можливості фінансувати спорудження медичних закладів та інших об'єктів», – наголосив П. Порошенко.

Глава держави оглянув новозбудований корпус, лабораторний і рентген-діагностичний блоки із сучасним обладнанням.

Будівництво обласного тубдиспансеру на 350 ліжок було розпочато в 1993 р., але у зв'язку з обмеженим фінансуванням здійснюється у три черги. Перша черга була введена в експлуатацію у 2004 р., друга – у 2011 р.

У складі третьої черги будівництва – перший і другий пусковий комплекси.

Перший пусковий комплекс – це діагностичний блок головного корпусу на чотири поверхи, споруда знезараження стічних вод, дизельна електростанція та розширення, добудова існуючої котельні.

Другий пусковий комплекс, який складатиметься зі стаціонарного блоку на 350 ліжок у палатах коксованого типу і харчоблоку, на сьогодні на стадії початкового будівництва *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 7.05).*

Президент України підписав Закон № 1078-УІІ «Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” щодо особливостей використання окремих публічних коштів на території Донецької області».

Закон спрямований на забезпечення ефективного використання бюджетних коштів і державних субвенцій шляхом запровадження системи електронних закупівель товарів, робіт і послуг у Донецькій області.

Законом вносяться зміни до розд. ІХ «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі», відповідно до яких з дня набрання чинності цим Законом норми Закону України «Про публічні закупівлі» поширюються на випадки закупівель, здійснюваних місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування і військово-цивільними адміністраціями на території Донецької області.

Реалізація норм, запропонованих Законом, сприятиме відкритості, прозорості й підконтрольності процедур публічних закупівель у Донецькій області, зростанню рівня конкурентності процесу здійснення закупівель товарів, робіт і послуг. Упровадження Закону не потребуватиме додаткового фінансування з державного й місцевого бюджетів і дасть змогу більш ефективно та раціонально використовувати бюджетні кошти.

Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та військово-цивільні адміністрації Донецької області відповідальні за реалізацію цього Закону.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Закон був прийнятий Верховною Радою 12 квітня 2016 р. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 4.05).*

Президент підписав Закон України № 1080-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей» (назва документа – за періодджерелом).

Відповідний Закон прийнято Верховною Радою України 12 квітня 2016 р.

Законом передбачається, що пенсійне забезпечення резервістів, які стали інвалідами внаслідок виконання обов'язків служби у військовому резерві військових формувань під час безпосередньої їх участі в антитерористичній операції та членів сімей резервістів, які загинули з таких же причин, здійснюється в порядку та на умовах, установлених законодавством для військовослужбовців відповідних посад і членів їхніх сімей.

Згідно із Законом, служба у військовому резерві під час безпосередньої участі в антитерористичній операції чи забезпеченні її проведення зараховуватиметься до вислуги років для призначення пенсії.

Крім того, інваліди I та II групи, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних з виконанням обов'язків служби у військовому резерві військових формувань під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, визнаються ветеранами військової служби.

Положення цього Закону поширюються на резервістів, які безпосередньо брали (беруть) участь в антитерористичній операції, після набрання чинності Указом Президента України від 14 квітня 2014 р. № 405 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року “Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України”».

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 4.05).*

Президент України підписав Закон України № 1079-VIII «Про внесення змін до статті 11 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” щодо супроводження військовослужбовців при продовженні лікування у санаторно-курортних закладах» (назва документа – за періодджерелом).

Відповідний Закон був проголосований Верховною Радою України 12 квітня 2016 р.

Закон уточнює порядок реалізації військовослужбовцями права на продовження їх лікування в санаторно-курортних закладах, куди їм надається безоплатна путівка після стаціонарного лікування в госпіталах.

Закон також надає право на отримання путівки на безоплатній основі без права на лікування особам, які супроводжують військовослужбовця, направленого до санаторно-курортного закладу для продовження лікування після лікування в госпіталі. При цьому передбачається, що особою, яка супроводжує військовослужбовця до санаторно-курортного закладу, не може бути інвалід I групи та особа, яка не досягла 16-річного віку (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 4.05).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман 8 та 9 травня узяв участь у заходах з нагоди Дня пам'яті і примирення та Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.

Разом із Президентом України П. Порошенком, Головою Верховної Ради України А. Парубієм, головою Київської міської державної адміністрації В. Кличком, членами Кабінету Міністрів України та Адміністрації Президента, народними депутатами України, представниками громадських організацій і духовенства, а також ветеранами Другої світової війни та ветеранами АТО у День Перемоги над нацизмом 9 травня Прем'єр-міністр України В. Гройсман поклав квіти до могили Невідомого солдата в парку Вічної слави та взяв участь у молитві капеланів – учасників АТО за мир та перемогу на Володимирській гірці.

Напередодні, увечері 8 травня, Прем'єр-міністр узяв участь в акції «Перша хвилина миру» в Музеї історії України у Другій світовій війні.

Наприкінці заходів В. Гройсман поспілкувався з присутніми ветеранами Другої світової війни та ветеранами АТО, а також людьми, які прийшли вшанувати пам'ять загиблих героїв (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 9.05).

Найближчим часом будуть створені міжвідомчі мобільні підрозділи для наведення ладу на українській митниці. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час наради з проблемних питань функціонування митниці на пункті пропуску через українсько-польський кордон Краковець – Корчова.

«Найближчим часом буде створено підрозділ, міжвідомчий, який буде додатково контролювати і митників, і усіх інших. Це буде сотня людей, яка буде мати усі технічні засоби для того, щоби показати, як має працювати система. І можете мені повірити, що цю сотню я забезпечу якомога краще», – повідомив В. Гройсман.

Глава уряду наголосив, що необхідно швидко й ефективно провести реформування митниці, що підтримується Президентом України

П. Порошенком, зазначив він. «У вас є три місяці для того, щоби навести лад на українській митниці, – заявив В. Гройсман. – З трьох місяців, які я виділив на те, щоби система змінилася, пройшло вже два тижні».

Прем'єр-міністр зауважив, що на 2016 р. передбачено 237 млрд грн надходжень до Державного бюджету від митниці. Разом з тим глава уряду зазначив, що у цій сфері є резерви, які, за оцінками експертів, становлять від 20 %. «Це десятки мільярдів гривень, які мають бути використані для того, щоб наповнювати бюджет, – наголосив В. Гройсман. – Відповідь тільки єдина: якщо робити сумлінно і чесно свою роботу – мінімум від 50 млрд грн державний бюджет буде отримувати прямими платежами від роботи митниці».

Прем'єр-міністр зазначив, що неефективна робота на митниці призводить до втрат у державному бюджеті. Зокрема, сьогодні існує значний дефіцит Пенсійного фонду, зауважив він. Глава уряду акцентував, що державний бюджет належить усім українцям і ніхто не має права якимось чином коригувати ці надходження, особливо «коли мова йде про надходження митних платежів». «Я думаю, що усі розуміють, що у країні, якій так важко живеться, коли на східному кордоні наші військові боронять наш суверенітет, відвойовують нашу територію, коли людям немає за що купити ліки, робити схеми сірої, чорної контрабанди за участі митної служби – це мародерство, це злочин», – зазначив він.

Прем'єр-міністр підкреслив, що будь-які митні зловживання, які призводять до втрат і корупції, недопустимі. «Національна поліція, Служба безпеки України, митна служба, прикордонна служба, прикордонна поліція – від вас буде залежати, як будуть жити люди, як наші військові будуть боронити країну, як будуть розбудовуватися дороги. Це все дуже взаємопов'язано», – заявив В. Гройсман.

Глава уряду зазначив, що змінитися має й чесна робота з бізнесом. «Тому що одні їдуть і розмитнюють все, як має бути, а інші тіньовими схемами перевозять товар. Це призводить до прямої втрати бюджету і викривлення конкурентності українського бізнесу, – зазначив він. – Наше з вами завдання, завдання керівника ДФС, завдання для кожного керівника регіональної митниці – навести лад».

В. Гройсман закликав працівників митниці проявити волю до змін і відповідальності. «Єдине, що потрібно кожному, – зрозуміти свій історичний внесок у суверенність нашої держави. Не вдома перед телебаченням, не в дискусіях, хто як захищає країну, а в реальних рішеннях», – підкреслив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 7.05*).

Громада має бути двигуном змін, що дадуть можливість зміцнити Україну, забезпечити її розвиток як цивілізованої, європейської країни. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, виступаючи у Львівській міській раді під час урочистих зборів з нагоди 760-річчя Дня міста у суботу, 7 травня.

«Нам треба якісне управління. Нам треба розуміти, що найбільша цінність нашої держави – це є людина. Ми маємо розуміти, що кожна наша дія і крок має виходити з того, як люди будуть відчувати зміни від наших рішень. Я би дуже хотів, щоби усі покоління – від маленької дитини до людини похилого віку, кожен відчував, що зміни відбуваються і ці зміни будуть приносити успіх. Беззаперечно, двигунами цих змін має бути громада», – заявив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр зазначив, що в Україні є увесь необхідний потенціал, аби побороти як зовнішні, так і внутрішні важкі виклики, що постали перед нею, «врешті-решт поставити крапку у тих випробуваннях, які ми маємо, і відновити історичну справедливість та дати можливість цивілізованій європейській країні розвиватися, бути по-справжньому сильною».

Глава уряду зазначив, що за останні роки вдалося удосконалити державну політику щодо громад. Зокрема, була проведена децентралізація, що збільшила доходи місцевої влади в країні та дала нові можливості й ресурси для інвестицій у життя людей.

Виступаючи з трибуни міської ради, В. Гройсман також привітав львів'ян із Днем міста, відзначивши, що «історія, яка є у Львова, це є справжня гордість нашої держави». «Бажаю успіхів, шаленого розвитку, щоб в кожному львівському родину прийшло благополуччя і спокій. Щоб над нашою державою відновився мир за рахунок того, що агресор буде повернутий у свої кордони. За рахунок того, що ми переможемо, переможе Україна і кожен українець», – привітав львів'ян Прем'єр-міністр.

В. Гройсман прогулявся містом з міським головою Львова А. Садовим, головою Львівської обласної державної адміністрації О. Синюткою, першим віце-прем'єр-міністром, міністром економічного розвитку і торгівлі України С. Кубівим і завітав до місцевої кав'ярні. Прем'єр-міністр також узяв участь у ефірі місцевої радіостанції (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 7.05).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман 6 травня взяв участь у церемонії вручення сертифікатів про завершення навчання службовцям спецпідрозділу «КОРД» категорії «А» ГУНП України в Харківській області, що відбулася в Центрі спеціальної та фізичної підготовки Національної академії внутрішніх справ України в Київській області. Прем'єр-міністр оглянув зразки спеціальної автомобільної техніки та озброєння, а також показові тренування з протидії порушника і звільнення заручників.

«З таких подій формується Україна, в якій права людини, законність і правопорядок будуть одним з найвищих пріоритетів, – заявив В. Гройсман, вітаючи службовців спецпідрозділу. – Сьогодні говоримо саме про ту систему, яка дозволить підготувати якісні, фахові кадри для того, щоби захищати права людей, ефективно боротися з бандитизмом, ефективно боротися з контрабандою, з корупцією».

Глава уряду зазначив, що сьогодні перед Україною стоять як зовнішні, так і внутрішні загрози та випробування. «Сьогодні Україна потребує сильної правоохоронної системи, ефективної системи судочинства. Кожна людина має бути переконана, що її права будуть захищені, що будь-хто, хто підніме руку на нашу суверенність, на права пересічного громадянина, буде покараний», – підкреслив він.

В. Гройсман висловив сподівання, що українські інструктори, які перейняли закордонний досвід, розвиватимуть і підтримуватимуть професійну підготовку вітчизняних спецпідрозділів і в цілому систему національної поліції. «Саме ви сьогодні є представниками нової поліції, нової правоохоронної системи. Ви кращі з кращих. Я переконаний в тому, що ваш досвід, ваше сумління, ваша честь будуть прикладом для всіх органів правопорядку нашої держави», – підкреслив Прем'єр-міністр.

Глава уряду зауважив, що нова поліція, патрульна служба та «КОРД» мають значний кредит довіри від українського суспільства, який потрібно виправдати. «Бажаю кожному з вас успіхів у служінні українському народу. Я би дуже хотів, щоби тоді, коли люди зустрічають вас, завжди вони говорили вам слова вдячності – вдячності за вашу чесність, за вашу позицію, за вашу професійність і за вашу відданість», – наголосив він.

В. Гройсман також підкреслив необхідність запровадження нових стандартів фінансування й підтримки Національної поліції, Збройних сил і Національної гвардії України. «Це надзвичайно є важливим, – зауважив глава уряду. – Ми як влада будемо усе робити для того, щоби забезпечувати на найвищому рівні наші підрозділи».

Прем'єр-міністр окремо подякував Сполученим Штатам Америки за підготовку спецпідрозділу, а також підтримку України, відновлення обороноспроможності та правоохоронної системи країни. «Я глибоко вірю у те, що ця співпраця буде продовжена для того, щоби суверенність нашої держави, правопорядок, законність утверджувалися кожного дня», – зазначив В. Гройсман.

У свою чергу Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Д. Пайєтт запевнив у готовності Сполучених Штатів Америки підтримувати уряд України у проведенні реформ. «Уряд Сполучених Штатів має надію та заохочення від відданості Прем'єр-міністра Гройсмана продовженню та прискоренню процесу реформ, – заявив Д. Пайєтт. – Ще раз хочу підтвердити відданість Сполучених Штатів надавати підтримку уряду і Прем'єр-міністру для того, щоби і далі просувати процес реформ. Наше сподівання і впевненість полягає у тому, що цей процес завершиться на користь українського народу» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 6.05*).

Необхідно продовжувати децентралізацію у будівельній і земельній сферах, що дасть можливість побороти корупцію у цих секторах. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду.

«Треба далі продовжувати децентралізацію у сфері будівельній – і це окреме питання, у земельній сфері. Як сигнали доходять сьогодні з місць, люди не можуть оформити для себе земельні ділянки – це неприпустимо. Я вважаю, що нам є над чим тут серйозно попрацювати, – заявив В. Гройсман. – Я не дам нікому, ні земельникам, ні будівельникам, часу на те, щоб вони виправдовували ті речі, які можуть бути наслідком корупції». Він закликав замислитися над цим питанням відповідальні органи, «починаючи від столиці і закінчуючи кожною районною адміністрацією».

Прем'єр-міністр зазначив, що за декілька років зусиллями Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України у країні проведена децентралізація. Зокрема, з 1 травня місцеві органи отримали повноваження щодо реєстрації бізнесу та майна. «Я думаю, що українці відчують зміну у кращий бік якості надання цих послуг і відсутності будь-яких можливостей для зловживань», – зазначив В. Гройсман (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 5.05).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман у середу, 4 травня, ознайомився з перебігом проведення капітального ремонту на ділянці автодороги Київ – Знам'янка.

«Один з пріоритетів роботи уряду і відповідних міністерств, і Укравтодору є в тому, щоби навести лад на українських дорогах. Завдання є надзвичайно важливе і надзвичайно непросте, оскільки автодорожнє господарство і дороги України знаходяться у критичному стані», – заявив В. Гройсман, оглядаючи стан проведення ремонтних робіт.

За його словами, в Україні потрібно побудувати стратегію розвитку доріг. «Найголовніше, що ми маємо зробити, – побудувати стратегію розвитку українських доріг. Ми маємо не просто робити кілометри, ми маємо розуміти, звідки буде побудований автомобільний коридор, як він вплине на розвиток нашої держави... Дуже важливо розвивати наш транспортний потенціал, логістичний потенціал, який є в Україні», – наголосив В. Гройсман.

Глава уряду зауважив, що у 2016 р. на поточний ремонт доріг в Україні виділено близько 20 млрд грн і у травні – червні розпочнеться поточний і середньопоточний ремонт доріг по усій Україні. «Ми будемо робити і в тому числі середньопоточний ремонт, для того щоб вивести зі стану коми українські дороги. Ви побачите це протягом декількох місяців, що ситуація буде виправлятися», – зауважив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр зазначив, що на ремонт доріг передбачено консолідовані ресурси з Державного бюджету, Фонду регіонального розвитку, залишків кредитних коштів, залучених під державні гарантії у 2012–2013 рр., коштів міжнародних фінансових організацій (ЄБРР, ЄІБ, МБРР), місцевих бюджетів, надходження до яких значно зросли в результаті фінансової децентралізації, а також спеціального фонду місцевих бюджетів від понадпланових надходжень від митниць.

У зв'язку з цим глава уряду висловився за необхідне, аби в усіх областях України почали одночасно працювати над поліпшенням стану доріг. За його словами, відповідне завдання стоїть перед міністерствами, Укравтодором і регіональними структурами. «І в Києві, і в інших містах України має відбуватися масштабний ремонт доріг, тому що в разі стало більше коштів на місцях, – зауважив В. Гройсман. – Об'єднуючи цей ресурс, ми можемо зробити дуже серйозний крок уперед щодо наведення ладу на автошляхах України. На це потрібен час». Він закликав місцеві підприємства брати участь у тендерах і продовжувати ремонти доріг.

Разом з тим потрібно ефективно й раціонально використати передбачені на ремонт доріг ресурси, підкреслив глава уряду. «Найголовніше – не просто акумулювати гроші, а забезпечити абсолютно відкрите, публічне їх використання», – зазначив він.

Окремо В. Гройсман наголосив на необхідності дотримання високої якості робіт з ремонту чи будівництва доріг. За його словами, необхідно забезпечити контроль за здійсненням робіт і використанням виділених на це коштів. У свою чергу лава уряду жорстко реагуватиме на випадки неякісного ремонту та зловживань на будівництві доріг, підкреслив він. «Я теж, як і ви, їжджу тими самими дорогами, і бачу, у якому вони сьогодні стані. Мушу сказати, що не тільки треба сьогодні використати ресурси, які передбачені, а треба зробити так, щоби кожен на своєму місці по совісті просто працював, – зауважив В. Гройсман. – Та якість робіт, яку подекуди ми зустрічаємо в Україні, мене не влаштовує, як, я переконаний, і більшість українців. Ми примусимо дорожні служби працювати з новою якістю» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 4.05).

6 травня міністр закордонних справ України П. Клімкін провів робочу зустріч з міністром закордонних справ Румунії Л. Коменеску у снт Солотвино (Тячівський район Закарпатської області).

Сторони обговорили широке коло питань двостороннього співробітництва та, зокрема, шляхи реалізації домовленостей, досягнутих під час візиту Президента України до Румунії 21 квітня 2016 р.

Особлива увага була приділена питанням транскордонної та регіональної співпраці, розвитку інфраструктури українсько-румунського державного кордону, вирішенню освітніх і культурних проблем української національної меншини в Румунії та румунської в Україні.

Міністри підписали Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Румунії про скасування оплати за оформлення довготермінових (національних) віз, завдяки якій українці та румуни зможуть безкоштовно отримувати дозволи на в'їзд і перебування терміном понад 90 днів.

За результатами проведених переговорів глави зовнішньополітичних відомств України та Румунії дали спільну прес-конференцію для українських і румунських засобів масової інформації.

Міністри також вручили громадянам двох країн дозволи на перетин державного кордону в рамках діючої Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Румунії про місцевий прикордонний рух.

У рамках офіційних українсько-румунських заходів відбулася урочиста церемонія відкриття Консульства Румунії у смт Солотвино за участі голови Закарпатської обласної державної адміністрації Г. Москаля (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 6.05*).

Міністерство екології та природних ресурсів України співпрацюватиме з Міністерством навколишнього середовища Литви у сфері захисту довкілля. Про це 6 травня 2016 р. домовилися під час зустрічі міністр екології та природних ресурсів України О. Семерак з послом Литовської Республіки в Україні М. Януконісом і повноважним міністром Посольства Г. Керушаускасом.

Під час зустрічі сторони обговорили шляхи співпраці між країнами та домовилися обмінятися досвідом у сфері законодавчого врегулювання проблеми видобутку бурштину і впровадження в українське законодавство вимог законодавства ЄС. Зокрема, було обговорено проблему нелегального видобутку в Україні бурштину й роботу міністерства та парламенту в цьому напрямі.

Представники литовської сторони запропонували надати експертну допомогу в напрацюванні відповідної законодавчої бази, а також обмінятися досвідом роботи в галузі альтернативної енергетики. «Ми готові до співпраці, і досвід Республіки Литва в питаннях імплементації законодавства ЄС до вітчизняного для нас є дуже цінним. Сподіваюся, що ця зустріч закладе основу міцного співробітництва між природоохоронними відомствами двох країн», – зазначив під час зустрічі міністр екології та природних ресурсів О. Семерак.

Також під час зустрічі обговорили питання розвитку Чорнобильської зони, зокрема питання створення і функціонування біосферного резервату, будівництва нового сховища ядерного палива та питання зняття з експлуатації АЕС. «У литовського уряду також є певний досвід в цьому напрямі. Ми теж закриваємо атомні станції з таким же типом реакторів і будуємо сховища високоактивних радіоактивних матеріалів», – розповів посол Литовської Республіки в Україні М. Януконіс.

Варто зазначити, що литовські представники наголосили на важливості прийняття проекту закону України № 2009а «Про оцінку впливу на довкілля», який поданий до парламенту і вже включений до порядку денного на найближчий час.

О. Семерак зазначив, що сподівається на його швидке прийняття й активно працює в цьому напрямі з депутатами Верховної Ради України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 6.05*).

Питання професійно-технічної освіти є одним з нагальних для Міністерства освіти і науки України, і його необхідно вирішити у 2016 р. Таку позицію МОН зазначила міністр освіти й науки України Л. Гриневич під час засідання Кабінету Міністрів України 5 травня 2016 р.

Як повідомила Л. Гриневич, Міністерство освіти і науки України веде роботу з органами місцевого самоврядування з розробки регіональних планів модернізації системи професійно-технічної освіти. Міністр зазначила, що нині триває аналіз щодо кожного міста обласного значення щодо його можливостей фінансування галузі на місцевому рівні. Наразі 745 професійно-технічних навчальних закладів переведено на фінансування з місцевих бюджетів, потреба у видатках на ПТНЗ становить 5,9 млрд грн при затверджених 4,4 млрд.

«Оскільки вперше немає державного замовлення, важливо, щоб на початок нового навчального року органи місцевого самоврядування зробили регіональне замовлення. У випадках з професіями національного значення ми зобов'язані визначитись з обсягами фінансування з державного бюджету», – зазначила Л. Гриневич. Міністр також повідомила, що для дофінансування та модернізації галузі професійно-технічної освіти планується залучати представників бізнесу.

Крім того, МОН спільно з Міністерством фінансів України ведуть активну співпрацю щодо вироблення системного підходу щодо професійно-технічної освіти, який буде в бюджетному кодексі 2017 р. та в новій редакції закону «Про професійну освіту» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 5.05).

Міністерство освіти і науки України має забезпечити все необхідне для доступу до вищої освіти українських дітей з окупованого Криму та зони проведення АТО. На цьому наголосила міністр освіти й науки України Л. Гриневич під час засідання Кабінету Міністрів України 5 травня 2016 р.

«Ці діти є дуже важливими для нас у сенсі реінтеграції цих територій в Україну. І ми маємо зробити все для того, щоб вони мали доступ до вищої освіти в країні», – підкреслила вона.

Міністр повідомила, що разом з додатковою сесією із зовнішнього незалежного оцінювання влітку МОН передбачило зміни до умов прийому на основі прийнятих законів у парламенті. Ці заходи розширять можливості дітей з окупованих територій щодо вступу на конкурсній основі до певних університетів. «Це ті університети, які евакуйовані із зони АТО, а також ті, які знаходяться на території Донбасу та страждають від малої кількості абітурієнтів», – зазначила міністр.

Довідково. У цьому році на ЗНО зареєструвалося 267 172 особи, з них з Донецької області – 11 232 особи, з Луганської – 4 331 особа (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 5.05).

ПОЛІТИКА

9 травня в Україні відзначався День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 рр. Ця пам'ятна дата була встановлена Верховною Радою України лише 9 квітня 2015 р. Законом України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років» у рамках голосування за пакет законів про декомунізацію.

Відтепер 9 травня відзначається як День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні замість встановленого за радянських часів Дня Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр. Адже, як відомо, термін «Велика Вітчизняна війна» використовували в колишньому СРСР, щоб підкреслити, що у війні 1941–1945 рр. громадяни захищали Радянський Союз як спільну Вітчизну.

Водночас під час вшанування пам'яті полеглих у роки Другої світової війни, за словами голови Українського інституту національної пам'яті В. В'ятровича, скасовується використання радянської символіки.

Натомість офіційним символом святкування Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, як і Дня пам'яті та примирення, є квітка червоного маку – загальноприйнятий у світі символ відзначення пам'ятних днів Другої світової війни. В Україні використовується у власній стилізації, розробленій харківським дизайнером С. Мішакіним. Гаслом обох пам'ятних днів є «1939–1945. Пам'ятаємо. Перемагаємо» (*Главком* (<http://www.glavcom.ua/news/u-kiv-vdbuvayutsya-urochistost-z-nagodi-peremogi-nad-nacizmom-u-1945-roc-349908.html>). – 2016. – 9.05).

У Києві, як і в багатьох інших містах України, пройшли урочисті заходи з нагоди Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. У столиці в Парку Слави зібралися близько 3 тис. людей.

При цьому під час акції «Безсмертний полк» з'явилися люди з георгіївськими стрічками та червоними прапорами. Патріотично налаштована молодь намагалася самотужки припинити порушення закону.

До Печерського райуправління Нацполіції столиці доставлені двоє осіб, що мали при собі заборонену символіку та провокаційні листівки. Про це повідомив радник міністра внутрішніх справ З. Шкіряк.

«Сьогодні правоохоронці, шляхом роз'яснень продовжують вилучати таку заборонену символіку у проросійсько налаштованих і агресивних учасників акцій 9 травня. Вважаємо це абсолютно виправданим і необхідним заходом», – написав З. Шкіряк у Facebook.

Він закликав не вступати у конфлікти та силові протистояння. «Ще раз закликаємо представників українських патріотичних організацій не вступати у жодні конфлікти та силові протистояння, а у разі виявлення провокаторів повідомляти правоохоронців», – написав З. Шкіряк.

Він також зазначив, що «за виключенням кількох незначних сутичок у столиці і деяких регіонах, на цей час усе проходить спокійно» (*Главком* (<http://www.glavcom.ua/news/pd-chas-akc-bezsmertniy-polk-u-kiv-zatriman-dvo-lyudey-shkryak-349968.html>). – 2016. – 9.05).

Після закінчення офіційної урочистої церемонії на Алеї Слави у Центральному парку Культури і відпочинку ім. Тараса Шевченка в Одесі почалася акція противників України.

Активісти, які регулярно беруть участь в антиукраїнських акціях на Куликовому полі в Одесі, після завершення офіційних заходів розгорнули червоні прапори на алеї Слави в центральному парку міста.

Точну кількість «куликовців» важко визначити у зв'язку з тим, що на алеї багато жителів міста, які прийшли просто вшанувати пам'ять полеглих героїв.

Люди, багато з яких з георгіївськими стрічками на одязі, підійшли до монумента Невідомому матросу, розгорнули червоні прапори з серпом і молотом. Вони також тримали портрети людей, на яких були георгіївські стрічки, прапор Одеси з написом «Куликове поле», плакат «Безсмертний полк куликовців». Присутні виголошували антиукраїнські гасла.

За підозрою в порушенні громадського порядку було затримано сім осіб. Як повідомили у відділі комунікацій Головного управління Національної поліції в Одеській області, більша частина були затримана на Алеї Слави. Серед «запрошених для бесіди» – активіст громадянського корпусу «Азов». За словами його соратників, чоловік «занадто наполегливо вимагав», щоб правоохоронці затримали людей з георгіївськими стрічками, повідомляє українське інформаційне агентство.

Раніше старший інспектор відділу комунікацій Головного управління Національної поліції в Одеській області А. Сіра повідомила, що правоохоронці запросили для розмови чотирьох осіб, які можуть бути «потенційними провокаторами».

А. Сіра пояснила, що одного чоловіка було затримано на Куликовому полі, трьох – на алеї Слави у Центральному парку культури і відпочинку ім. Тараса Шевченка, де проходила церемонія покладання квітів до монумента Невідомому матросу (*Главком* (<http://www.glavcom.ua/news/uchasniki-antiukranskih-mtingv-v-odes-rozgornuli-chervon-prapori-semero-zatriman-349959.html>). – 2016. – 9.05).

У Харкові 9 травня відбулися урочистості з нагоди Дня Перемоги над нацизмом. Організатори сформували колону учасників покладання квітів. Вона складалася з кількох частин.

Попереду йшли ветерани, представники влади та патріотично налаштована молодь з українськими прапорами. У кінці колони стали люди з червоними прапорами, знаменами Перемоги та портретами учасників Другої

світової війни. На декому з цих людей були прикріплені георгіївські стрічки, які також були прикріплені до портретів учасників війни. У цій частині колони був депутат Харківської міськради А. Лесик, який повсякчас демонструє свою проросійську позицію під час сесій, передає УНІАН.

Патріотична налаштована молодь відреагувала на поведінку депутата з георгіївською стрічкою. Відбулася бійка. Потім решта колони з червоними прапорами, підійшовши до меморіалу, почала скандувати «Фашизм не пройде», «Спасибо деду за Победу». Між цими людьми та патріотичною молоддю сталася сутичка.

Проукраїнски налаштовану молодь відтіснили від меморіалу, після чого учасники покладання почали скандувати «С Днем Победы!». Після цього сталося ще кілька сутичок. До меморіалу було підтягнуто поліцейські підрозділи в шоломах і з гумовими кийками. За даними облуправління поліції, до забезпечення порядку залучено близько 5 тис. силовиків (*Главком* (<http://www.glavcom.ua/news/u-harkov-pd-chas-urochistostey-v-chest-9-travnya-vdbulisyia-sutichki-349920.html>). – 2016. – 9.05).

У Черкасах під час урочистостей стався конфлікт між ветеранами Другої світової та патріотичною молоддю.

Червоний прапор, який принесли ветерани Другої світової війни на мітинг, спровокував бійку на центральній Соборній площі міста. Про це повідомляє місцеве видання «Прочерк».

Так, зокрема, активісти «Азова» і «Свободи» наполегливо просили прибрати прапор, а потім спробували зробити це самі. У конфлікт втрутилася міліція, нова поліція, а також молоді люди, які, за твердженням активістів, були міліціонерами в цивільному.

Депутат Черкаської облради «свободівець» Ю. Ботнар заявив, що конфлікт спровокували саме переодягнені міліціонери, обурившись «поверненню тулубовських часів» (С. Тулуб – колишній голова Черкаської ОДА, який до цих пір у розшуку після подій Євромайдану) (*Главком* (<http://www.glavcom.ua/news/v-cherkasah-aktivsti-zmusili-veteranv-pribrati-chervon-prapori-349941.html>). – 2016. – 9.05).

Заходи на пагорбі Слави та Марсовому полі у Львові, як стверджують у поліції, відбулися без ексцесів. Однак у центрі міста приблизно 40 молодих людей у балаклавах спробували знести пам'ятник письменнику та політику С. Тудору – у рамках дії закону про декомунізацію, як вони самі заявили. Між ними та правоохоронцями виник конфлікт. Є постраждалі з обох сторін – двоє правоохоронців і кілька активістів. Представник громадської організації «Сокіл» заявили, що їх жорстоко побили кийками. Поліція описала це яка «спробу силового протистояння» і заявила, що діяла в рамках закону. Активісти, за словами поліції, передумали зносити пам'ятник. Двох людей затримали.

У **Дніпропетровську** за порушення порядку під час масових заходів затримали сімох осіб. Як повідомили у Нацполіції, «у них виявили електрошокер, газовий пістолет, перероблений на травматичний, два ножі та газовий балончик». Крім того, на місці, де відбувалися масові заходи, знайшли гранату РГД-5 у пакеті. Участь у маршах і мітингах узяли понад 6 тис. людей.

Депутата парламенту від Опозиційного блоку Н. Королевську облили водою та зеленкою під час урочистостей у **Слов'янську**. Місцеві медіа передали, що між її охоронцями та нападниками почалася бійка, утім сама парламентар в ефірі телеканалу «112 Україна» сказала, що не бачила цього.

У **Миколаєві** сталася сутичка через червоний прапор у колоні. У результаті одна людина потрапила до лікарні.

У **Кіровограді** понад 5 тис. людей пройшли ходою з нагоди Дня Перемоги центральною вулицею міста. Обійшлося без сутичок (**ВВС Україна** (http://www.bbc.com/ukrainian/society/2016/05/160509_9_may_rl). – 2016. – 9.05).

Російські окупаційні війська у супроводі оркестру провели марш по центральних вулицях українського Севастополя.

Військовий парад відбувся з участю військової техніки, серед якої можна було зустріти «гради». Про це повідомляє місцевий ресурс ForPost.

БТР-80 і БТР-82А, береговий ракетний комплекс «Бастіон», мобільні берегові комплекси розвідки повітряної та надводної обстановки «Моноліт» і «Мінерал», пускові установки комплексу ППО С-300, зенітний ракетний комплекс «Панцир», гаубиці «Мста-Б» і бойові машини реактивної системи залпового вогню «Град-М» – це далеко не весь перелік техніки, яка взяла участь в урочистостях (**Главком** (<http://www.glavcom.ua/news/v-okupovanomu-sevastopol-proyshov-vyskoviy-parad-349939.html>). – 2016. – 9.05).

У захопленому проросійськими сепаратистами **Донецьку** провели «Парад перемоги», а також «масштабні заходи та вшанування ветеранів». Водночас у прес-центрі штабу АТО повідомили, що ситуація у передмістях Донецька була найскладнішою у зоні конфлікту – впродовж доби бойовики самопроголошених «народних республік» дев'ять разів обстрілювали опорні пункти українських сил. Зранку 9 травня один військовий загинув, двох поранено внаслідок підризу на розтяжці біля Кримського в Луганській області (**ВВС Україна** (http://www.bbc.com/ukrainian/society/2016/05/160509_9_may_rl). – 2016. – 9.05).

На Харківщини зібрали голоси за створення особливого регіону «Слобожанщина».

9 травня на офіційному сайті Президента України петиція харків'ян на підтримку законопроекту про створення в Харківській області особливого режиму «Слобожанщина» набрала більше 25 тис. голосів. Харківські активісти чекають відповіді від Президента України П. Порошенка – петиція стала обов'язковою до розгляду главою держави.

Автором петиції є депутат Харківської міськради О. Перепелиця. Законопроектом передбачається створення спеціального адміністративно-правового режиму на території Харківської області. На думку прихильників законопроекту, наділення регіону особливими повноваженнями дасть змогу місцевій владі вирішувати соціальні проблеми більш ефективно і не чекати зайвих погоджень від Києва. Законопроект також передбачає відновлення торгових відносин з Росією – у минулому основним торговельним партнером України (Главком (<http://www.glavcom.ua/news/peticya-na-pdtrimku-stvorennya-osoblivogo-regonu-v-harkvsky-obl-nabrala-ponad-25-tis-golosv-349936.html>)). – 2016. – 9.05).

США не скасують санкції, уведені проти Російської федерації, допоки Москва не виконає зобов'язання згідно з мінськими угодами. Про це заступник держсекретаря США Е. Блінкен заявив під час зустрічі в Бухаресті з представниками румунських ЗМІ.

«Ми твердо залишаємося на своїх позиціях: накладені США і Євросоюзом санкції проти Росії можуть бути скасовані лише за умови повного виконання Москвою зобов'язань, згідно з мінськими угодами», – наголосив Е. Блінкен.

Він підкреслив, що на Сході України постійно порушуються угоди про припинення вогню.

Також, Е. Блінкен з жалем сказав, що довгі роки після закінчення «холодної війни» США надавали всебічну підтримку для інтеграції Росії в міжнародні інститути. Нещодавно, за його словами, США були активними прихильниками вступу Росії до СОТ.

«Втручання Росії у внутрішні справи Грузії та України не тільки порушили територіальну цілісність цих держав, але й підірвали основи міжнародного права та світопорядку», – підкреслив Е. Блінкен (Главком (<http://www.glavcom.ua/news/sankc-proti-rf-budut-skasovan-lishe-za-umovi-vikonannya-mnskih-ugod-zastupnik-derzhsekretarya--349903.html>)). – 2016. – 9.05).

Заступник міністра закордонних справ Росії Г. Карасін заявив, що головне завдання переговорів глав МЗС «нормандської четвірки» в Берліні

11 травня полягає в тому, щоб прискорити виконання Києвом, Донецьком і Луганськом узятих на себе зобов'язань.

«Порядок денний очевидний. Не буду повторювати зміст мінських домовленостей, але найголовніше завдання – прискорити виконання всіх тих зобов'язань, які Київ, і Донецьк, і Луганськ узяти на себе», – сказав він.

За його словами, для цього в Росії є необхідні пропозиції. Заступник міністра підкреслив, що підготовлений «цілий сет пропозицій, які будуть розглянуті на міністерській зустрічі».

«Розраховуємо на те, що наші партнери по “нормандській четвірці” будуть так само конструктивні, як і російська сторона, в тому, щоб прискорити реалізацію досягнутих домовленостей», – додав Г. Карасін (Главком (<http://www.glavcom.ua/news/u-lavrova-pdgotuvali-propozic-dlya-normandsko-zustrch-349860.html>)). – 2016. – 8.05).

6 мая министр иностранных дел Украины П. Климкин во время рабочей поездки в Закарпатскую область озвучил три ключевых вопроса, которые будут продвигать Украину на встрече в формате «нормандской четверки» 11 мая 2016 г.

«Во-первых, это обеспечение реальной безопасности, а не уменьшение количества выстрелов. Во-вторых, реальный доступ и мониторинг миссией ОБСЕ происходящего вдоль участка российско-украинской границы, которую мы пока не контролируем. В-третьих, безопасность предвыборного процесса. Ведь выборы можно провести, только когда все избирательные модальности будут соответствовать украинскому законодательству и критериям ОБСЕ. Но главное, они должны состояться при условии полной безопасности», – подчеркнул П. Климкин (Главком (<http://www.glavcom.ua/news/348903-klimkin-ozvuchil-kljuchevye-voprosy-dlja-ukrainy-nakanune-vstrechi-normandskoj-chetverki.html>)). – 2016. – 7.05).

ОБСЕ еще не получала конкретных предложений относительно размещения полицейской миссии в зоне проведения антитеррористической операции, но организация готова к обсуждению этого вопроса. Об этом генеральный секретарь ОБСЕ Л. Заньер сообщил журналистам в Киеве 9 мая (http://zn.ua/UKRAINE/v-obse-gotovy-obsudit-razmeschenie-policeyskoj-missii-v-donbasse-212806_.html).

«Мы слышали заявления о полицейской миссии, но на данный момент нет конкретных предложений ОБСЕ по этому вопросу. Там есть идеи, в частности, касательно полицейского контингента, есть предложения вооружить мониторинговую миссию в контактной зоне, поэтому мы готовы к обсуждению», – отметил генсек ОБСЕ. По словам Л. Заньера, ОБСЕ готова к проведению «усиленных операций» в отдельных районах Донецкой и Луганской областей (ZN.ua (<http://zn.ua>)). – 2016. – 9.05).

Сегодня не существует другого согласованного международного механизма для прекращения российской агрессии в Украине, кроме «нормандского формата». Об этом заявил экс-премьер-министр Украины Е. Марчук.

«С самого начала было понятно, что “нормандский формат” (Украина, Германия, Франция и Россия), который привел к минским договоренностям, был более выгодным России, чем Украина. Нам тогда не удалось выйти на “жневский формат” с участием Украины, России, США и ЕС. Сейчас уже трудно сказать, почему так получилось. Не хотели или не могли. Германия и Франция – это давние политические и экономические партнеры России. В этих странах есть мощное российское лобби», – отметил он.

«Думаю, если бы Запад сразу же применил в отношении России широкоформатные чувствительные экономические санкции и начал наращивать их диапазон, тогда “нормандский формат”, возможно, мог бы быть более эффективным. Ведь мы знаем, что минские договоренности не работают главным образом потому, что их не придерживается Россия, а фактически их игнорирует», – считает Е. Марчук.

При этом политик подчеркнул, что альтернативы «нормандскому формату» пока нет (*Хвиля (<http://hvylya.net>). – 2016. – 9.05*).

Украине придется принять закон о выборах на неподконтрольных территориях, но с внесенными дополнительными условиями. Об этом в статье для AtlanticCouncil пишет бывший посол США в Украине Д. Хербст (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3679682-eks-posol-kyev-mozhet-vyuhrat-ot-vyborov-v-ldnr>).

Дипломат напоминает, что Германия и Франция на протяжении последних месяцев оказывали давление на Киев, призывая ее принять закон о выборах на Донбассе. Берлин и Париж настаивают на этом, объясняя тем, что такие условия минских соглашений, среди которых также и внесение изменений в Конституцию, которые будут гарантировать захваченным территориям автономию.

По словам Д. Хербста, Киев может включить в закон ряд положений, которые защитят украинские интересы.

«Очень вероятно, что Москва назовет закон в такой форме неприемлемым и откажется выводить войска с Донбасса, тем самым заблокировав выборы. Но с другой стороны, Украина подтвердит, что выполняет минские соглашения и отвергнет все обвинения тех в ЕС, кто пытается снять с России санкции», – считает Д. Хербст (*Корреспондент.net (<http://www.korrespondent.net>). – 2016. – 7.05*).

Политик Р. Бессмертный, представлявший Украину в минской группе, прогнозирует замораживание конфликта на Донбассе. Также

Р. Бессмертный отмечает, что в регионе продолжается милитаризация и создаются новые диверсионные отряды. Сейчас количество оперативных подразделений и разведывательных групп растет.

«Если возникает обострение, то это не сигнал Украине, а тем, кто на оккупированной территории – им же рассказывают, что с ними идет война, их убивают, и перспектив в Украине у них нет, поэтому надо с ней воевать до последнего. Война изменила свой формат, и сейчас идет работа на поддержание этой раны, чтобы она не заживала. Плюс, таким образом, идет санитарная чистка России от определенных элементов», – сказал он.

По мнению Р. Бессмертного, возможная отмена санкций ЕС против России в 2017 г. не повлияет на ситуацию.

Отвечая на вопрос о перспективах развития конфликта на Донбассе, Р. Бессмертный отметил: «Он будет заморожен, наподобие Абхазии» (*Хвиля* (<http://hvylya.net>). – 2016. – 9.05).

Представник України в тристоронній контактній групі з врегулювання конфлікту на Донбасі Р. Бессмертний 28 квітня в останній раз узяв участь у мінських переговорах. Про це він повідомив на своїй сторінці в Facebook.

«Сьогодні я останній раз узяв участь у переговорах у Мінську. Політична підгрупа обговорювала питання модальності проведення виборів на території ОРДЛО (окуповані райони Донецької та Луганської областей. – Ред.). Розмова велася в режимі відеоконференції. Я вважаю, що час волонтерської дипломатії закінчився», – ідеться в повідомленні.

За словами Р. Бессмертного, в Україні є уряд, і тепер віце-прем'єр і міністр відповідають за вирішення конфлікту в зоні АТО. Україна вже довела світові своє бажання вирішити питання, залишилося професійно робити свою роботу.

«Мінськ сьогодні залишається єдиним майданчиком для важких переговорів. Мінськ рятує нас від масових жертв. Але при цьому Мінськ не в змозі (у заданому форматі) зрушити ситуацію з мертвої точки. Сьогодні і Україна, і світ повинні шукати нові формати переговорів», – підкреслив він (*РБК-Україна* (<https://www.rbc.ua/ukr/news/bezsmertniy-otkazalsya-uchastiya-peregovorah-1461846193.html>). – 2016. – 28.04).

Експерт Київського центру політичних досліджень і конфліктології А. Фінько вважає, що можлива заміна Р. Бессмертного в пользу О. Айвазовської «являється сигналом в пользу готовності українського керівництва піти на угоду з США, які потребують скорішого проведення виборів на Донбасі». Об этом он сообщил в эфире радиостанции «Голос столицы».

«Также есть момент тренировок между Р. Бессмертным и Президентом П. Порошенко. Глава государства, нужно полагать, требовал большей

дипломатической гибкости», – сказал А. Финько. Эксперт добавил, что стоит учитывать и внутривнутриполитический контекст решения Р. Безсмертного об отставке. «По всей видимости, Роман Петрович примкнет к формированию на основе Аграрной партии серьезного избирательного проекта. Это свидетельствует о том, что перспектива досрочных выборов в Верховную Раду в Украине не снята», – прокомментировал А. Финько (*РІА Новості Україна* (<http://rian.com.ua/politics/20160429/1009240219.html>). – 2016. – 29.04).

Новым руководителем центрального аппарата украинской Аграрной партии стал экс-полпред П. Порошенко на переговорах в политической подгруппе в Минске Р. Бессмертный. Об этом сообщил СМИ член политсовета Аграрной партии А. Бакуменко, который является народным депутатом от Блока П. Порошенко.

Киевский эксперт М. Павлив связывает новую работу Р. Бессмертного с желанием администрации П. Порошенко отобрать голоса у Ю. Тимошенко на возможных досрочных выборах в Верховную Раду.

«Сейчас Роман Петрович зашел на проект “Аграрная партия Украины”. Этот проект Банковой задуман как главный конкурент “Батьківщини”. И роль Р. Бессмертного очень важна. Собственно, вот и все. Ну, не может важный для Банковой электоральный проект, возглавлять человек который “сошьет Украину”. Другой мотивации и причины для бегства, конечно же санкционированного, у Романа Петровича нет», – написал М. Павлив на своей страничке в соцсети.

Сами же «аграрии» признают, что партия ведет подготовку к возможной избирательной кампании в Верховную Раду. Вместе с тем в АПУ отрицают свою работу в пользу П. Порошенко. «Аграрная партия никогда не воевала с властью, вместе с тем отстаивала свои интересы, идеологию села и сельских труженников», – говорят в партии (*Политнавігатор* (<http://www.politnavigator.net/politolog-bessmertnyjj-stal-agrariem-i-gotovitsya-otkusit-ot-timoshenko-golosa-na-vyborakh.html>). – 2016. – 29.04).

Посол США в Украине Д. Пайетт в этом году будет переведен в Грецию.

Как сообщает «Європейська правда» со ссылкой на Kathimerini, следующим послом США в Греции будет «умелый и жесткий дипломат».

«Это Д. Пайетт, который сейчас является послом США в Украине. Он стал широко известен благодаря тому, что беседа, которую он вел с заместителем госсекретаря по европейским делам В. Нуланд о России и Украине в январе 2014 г., была перехвачена и выложена в Интернете, – говорится в сообщении греческого издания. – Вашингтон уже направил соответствующие документы в правительство Греции и ждет согласия от Афин».

Отметим, Д. Пайетт является карьерным дипломатом и имеет тесные отношения с В. Нуланд, которая долгое время была ответственна за внешнюю политику США в Восточном Средиземноморье.

Д. Пайетт станет послом США в Греции в рамках плановой ротации. В этом году истекает трехлетний срок его пребывания на посту посла США в Украине (*Главком* (<http://www.glavcom.ua/news/348945-pajett-v-etom-godu-iz-ukrainy-pereedet-v-gretsiju.html>). – 2016. – 7.05).

Преемником Д. Пайетта на должности посла США в Украине станет М. Йованович, которая с 2012 г. занимает должность главного заместителя помощника госсекретаря в Бюро по европейским и азиатским делам. Об этом пишет 7 мая газета «День», ссылаясь на источники во внешнеполитическом ведомстве.

До этого М. Йованович работала в должности помощника госсекретаря и отвечала за двусторонние отношения со странами Скандинавии, Балтии и Центральной Европы.

Также она занимала должность посла в Армении (2008–2011 гг.) и Кыргызстана (2005–2008 гг.).

Газета предполагает, что такой выбор американских властей обусловлен тем, что М. Йованович уже занимала должность заместителя главы миссии в Украине. «Поэтому ей не придется тратить много времени, чтобы разобраться в ситуации на месте. Этому будет способствовать и то, что она свободно говорит по-русски», – отмечают журналисты.

М. Йованович также работала в американских посольствах в Москве, Лондоне, Оттаве и Могадишо.

М. Йованович является выпускницей Принстонского университета, где она получила степень бакалавра по истории и российским студиям. Она училась в Институте им. Пушкина и имеет степень магистра в Национальном оборонном университете (*Главком* (<http://www.glavcom.ua/news/348977-smi-sledujushchim-poslom-ssha-v-ukraine-budet-zhenshchina-foto.html>). – 2016. – 7.05).

ЕКОНОМІКА

Національний банк України продовжив поступову лібералізацію тимчасових антикризових обмежень на валютному ринку, введених в 2014–2015 рр., у тому числі звільнив від обов'язкового продажу валюти, що надходить для здійснення іноземних інвестицій в Україну. Про це повідомляється на сайті НБУ з посиланням на постанову № 308, яка набирає чинності з 11 травня.

Згідно з документом, також НБУ скоротив на один день термін бронювання уповноваженими банками гривневих коштів для покупки валюти за дорученням клієнтів. Тепер покупка валюти буде можлива на третій операційний день (режим T+2), водночас раніше це було можливо на четвертий день (режим T+3). Аналогічним чином скорочено термін для операцій з перерахування коштів у гривні на кореспондентські рахунки банків-нерезидентів.

При цьому, як наголошується на сайті НБУ, проведення таких операцій, як і раніше, потребує підтвердження регулятора протягом зазначеного терміну для запобігання непродуктивному відпливу капіталу. У зв'язку з цим інформація, яку банки нададуть для узгодження 5 і 6 травня, підтверджуватиметься Нацбанком 11 травня. Відповідно, інформація, надана 10 травня, підтверджуватиметься 12 травня і т. д.

Крім того, НБУ скасував заборону на купівлю іноземної валюти для розрахунків за продукцію, імпортовану в Україну до 1 січня 2015 р., за договорами із заміною боржника і/або кредитора. Також ця заборона скасовується для перерахування коштів у гривні на користь нерезидентів через кореспондентський рахунок банку-нерезидента, відкритий в уповноваженому банку.

За оцінками НБУ, зазначені заходи щодо лібералізації валютного ринку сприятимуть збільшенню надходжень іноземних інвестицій в Україну, а також поліпшенню умов для проведення розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності без створення дисбалансів на валютному ринку (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375300/natsbank-z-11-travnya-pomyakshuye-valyutni-obmezhennya-dlya-inozemnyh-investytsij>)). – 2016. – 6.05).

Державна фіскальна служба констатує надходження 157,5 млрд грн податків до державного бюджету в січні – квітні поточного року. Про це на своїй сторінці в соцмережі Facebook написав голова ДФС Р. Насіров. «З початку року планові показники по надходженнях до бюджету перевиконані на 16 млрд грн. До загального фонду державного бюджету надійшло 157,5 млрд грн», – написав він. За його словами, таке перевиконання бюджету вказує, що економіка почала виходити з тіні.

Голова ДФС додав, що триває робота з виявлення конвертаційних центрів. На думку Р. Насірова, щоб бізнес повністю вийшов з тіні, потрібно вже в цьому році зробити нульову декларацію для абсолютно всіх громадян, статок яких перевищує 1млн грн. Нульове декларування передбачає розкриття інформації про незаконно нажиті активи в обмін на амністію (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375350/nasirov-pokaznyky-dfs-z-pochatku-roku-svidchat-pro-te-shho-ekonomika-pochala-vyhodyty-z-tini>)). – 2016. – 6.05).

Міжнародні резерви України станом на 1 травня 2016 р., за попередніми даними, становили 13,241 млрд дол., що на 519,5 млн дол., або на 4,1 %, більше показника на 1 квітня на рівні 12,722 млрд дол.

Як повідомляється на сайті НБУ, зростання резервів у квітні відбулося насамперед завдяки купівлі регулятором валюти для згладжування надмірних коливань на міжбанківському ринку. Так, чиста купівля валюти Нацбанком за місяць становила 675,8 млн дол. США.

Також, як зазначається в повідомленні, зростанню резервів сприяли надходження на користь уряду на суму 661,1 млн дол., у тому числі 651,1 млн дол. у результаті розміщення валютних облігацій внутрішньої держпозики і 10 млн дол. від Міжнародного банку реконструкції та розвитку.

Одночасно у квітні уряд проводив платежі з погашення й обслуговування державного та гарантованого державою боргу в іноземній валюті на 114 млн дол., у тому числі 58,4 млн дол. – за обслуговування державних цінних паперів.

Також у квітні Нацбанк повернув гроші за операції СВОП у сумі 762,2 млн дол.

За оцінками регулятора, поточний обсяг резервів покриває 3,4 місяця імпорту і є достатнім для виконання зобов'язань та поточних операцій уряду й Національного банку (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news-/375373/mizhnarodni-rezervy-ukrayiny-v-kvitni-zrosly-na-4-1-do-13-2-milyarda>)). – 2016. – 9.05).

Транзит природного газу через газотранспортну систему (ГТС) України в Європу й Молдову в період 1–4 травня 2016 р. на 18 % перевищує показники аналогічного періоду 2015 р.

Згідно з даними ПАТ «Укртрансгаз», щодобовий обсяг транзиту в перших числах травня 2016 р. становить 209,8 млн куб. м, тоді як у квітні він становив 185,5 млн куб. м, у березні – 218,5 млн куб. м, у лютому – 211,9 млн куб. м, у січні – 206,7 млн куб. м.

Як повідомлялося, Україна в 2015 р. збільшила транзит природного газу до Європи й у Молдову на 7,9 % (на 4 млрд 884,5 млн куб. м) порівняно з 2014 р. – до 67 млрд 081,5 млн куб. м. У тому числі в Європу транзитом через територію країни в 2015 р. поставлено 64,161 млрд куб. м, до Молдови – 2 млрд 920,5 млн куб. м.

У січні – квітні 2016 р. транзит газу через ГТС України зріс на 38,5 % (на 6 млрд 923,8 млн куб. м) порівняно з аналогічним періодом 2015 р. – до 24 млрд 892,8 млн куб. м, у тому числі у квітні – на 7 % (на 361,8 млн куб. м), до 5 млрд 566,2 млн куб. м (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news-/375328/tranzyt-gazu-cherez-gts-ukrayiny-v-pershyh-chyslah-travnya-na-20-perevyshhuje-mynulorichni-pokaznyky>)). – 2016. – 6.05).

Україна з 1 травня призупинила імпорт природного газу через Польщу. Про це говорять дані оператора газотранспортної системи Польщі компанії Gaz-System.

У квітні через Польщу було імпортовано 88 454,08 тис. куб. м.

Як повідомлялося, за чотири місяці 2016 р. через Польщу було імпортовано 310,49 млн куб. м газу.

У 2015 р. через Польщу було імпортовано 141,795 млн куб. м, що становило лише 0,86 % від загального обсягу імпорту в 2015 р. з усіх напрямків, включаючи Росію (16,406 млрд куб. м).

За інформацією «Укртрансгазу» з метою виконання комплексу планово-попереджувальних робіт польський маршрут реверсних поставок газу в Україну буде зупинено з 16 травня на два місяці (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375335/ukrayina-pryzupynyla-import-gazu-cherez-polshhu>). – 2016. – 6.05).

Україна в січні – квітні 2016 р. скоротила імпорт природного газу в 2,5 раза (на 4,353 млрд куб. м) порівняно з аналогічним періодом 2015 р. – до 2,892 млрд куб. м.

За даними ПАТ «Укртрансгаз», у квітні 2016 р. імпорт газу становив 0,245 млрд куб. м, що в шість разів менше, ніж у квітні 2015 р. (1,473 млрд куб. м).

У квітні 2016 р. надходження по словацькому газовому коридору становили 96 млн куб. м, угорському – 58 млн куб. м, польському – 91 млн куб. м.

Імпорт газу з РФ припинено ще з 26 листопада 2015 р., на сьогодні вже пройшло 159 календарних днів з тих пір, як Україна не імпортує газ у напрямку з Росії (<http://utg.ua/still-alive>).

Як повідомлялося, Україна в 2015 р. скоротила імпорт природного газу на 15,9 % (на 3,1 млрд куб. м) порівняно з 2014 р. – до 16,4 млрд куб. м.

Імпорт газу з Європи за підсумками минулого року становив 10,3 млрд куб. м, що в 2,1 раза більше, ніж в 2014 р. (5 млрд куб. м). У тому числі імпорт з боку Словаччини становив 9,7 млрд куб. м, Угорщини – 0,5 млрд куб. м, Польщі – 0,1 млрд куб. м.

Імпорт Україною газу з боку Росії в 2015 р. становив 6,1 млрд куб. м, що в 2,4 раза менше, ніж за підсумками 2014 р. (14,5 млрд куб. м).

«Укртрансгаз», 100 % якого належить НАК «Нафтогаз України», експлуатує систему магістральних газопроводів і 12 підземних сховищ газу країни (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375138/ukrayina-za-4-mis-skorotyla-import-gazu-v-2-5-razy>). – 2016. – 7.05).

За підсумками перших чотирьох місяців поточного року український ринок нових автобусів продемонстрував зростання в 2,3 раза порівняно з

аналогічним періодом 2015 р. Про це йдеться в повідомленні «Укравтопрому».

Із січня по квітень в Україні було зареєстровано 345 продажів нових автобусів, повідомляє «Укравтопром».

Лідером продажів за цей період стала українська автобусна марка «Атаман», продукція якої охопила близько третини ринку з показником 109 автобусів. Такий результат виявився майже в п'ять разів більшим, ніж рік тому.

Автобуси часивоярського заводу марки «Рута» посіли друге місце на ринку, охопивши 16 % продажів.

За період із січня по квітень на дороги України вийшло 56 автобусів марки «Рута», або на 8 % більше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

На третьому місці російські ПАЗи, що охопили 12 % ринку нових автобусів. При цьому реалізація автобусів марки ПАЗ в Україні збільшилася в 4,5 рази – до 41 шт.

З результатом 37 автобусів четверту сходинку рейтингу і 11 % ринку зайняла російська марка ГАЗ. Свій минулорічний результат ГАЗ збільшив у 2,5 рази.

Замикають п'ятірку лідерів автобуси запорізького автозаводу марки I-VAN, які охопили 10 % продажів.

З початку року було зареєстровано 36 нових I-VANів порівняно з 1 шт. за той же період минулого року (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375316/z-pochatku-roku-v-ukrayini-prodano-345-novyh-avtobusiv>)). – 2016. – 6.05).

У квітні 2016 р. український ринок нових легкових автомобілів продовжив упевнене зростання. Зусиллями всіх операторів вдалося реалізувати 5630 автомобілів, що на 72 % більше, ніж роком раніше, і на 15 % більше порівняно з результатом березня.

Але далеко не всі дилерські мережі у квітні фіксували сплеск інтересу з боку покупців – усе залежало від асортименту і привабливої цінової політики. Лідером українського ринку залишається Toyota, яка вперше за останні кілька років змогла подолати позначку у 800 проданих авто за місяць і посіла 14 % ринку України.

На друге місце у квітні вийшов Volkswagen, майже половину продажів якого становила модель Jetta. Стрімкий прорив здійснили і дилери Skoda. Їм вдалося зайняти четверте місце і збільшити реалізацію на 73 %. П'яте місце в квітні змогли зайняти BMW. Непогано продавали і Kia. Дилери ж Mercedes-Benz уперше за історію спостережень за авторинком змогли увійти в топ-10 українського авторинку – і одразу опинилися на восьмому місці. Тепер у групі лідерів одразу два преміальні бренди, що відображає нинішні обриси авторинку і структуру споживання нових автомобілів.

Завдяки такій активізації, за чотири місяці зростання українського авторинку вже становить 56 %, а всього було реалізовано майже 18 тис. автомобілів (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375174/u-kvitni-avtorynok-ukrayiny-zris-na-15>)). – 2016. – 7.05).

Плановий обсяг інвестицій ДП «Антонов» (Київ) у програму імпортозаміщення на середньострокову перспективу оцінюється в близько 0,6 млрд грн, повідомили на підприємстві.

«У найближчі три роки, протягом 2016–2019 рр., на програму імпортозаміщення підприємством планується затратити близько 600 млн грн», – сказав співрозмовник агентства.

За словами представника менеджменту ДП, імпортозаміщення входить до ключових пріоритетів ДП «Антонов» в умовах розриву традиційної кооперації з РФ, у першу чергу за програмами двостороннього ВТС.

«В умовах розриву ВТС з РФ ДП “Антонов” направило майже всі вільні кошти на імпортозаміщення і розробку нових літаків, які можуть бути сертифіковані по вітчизняних і європейських стандартах», – сказав він, уточнивши, що «йдеться в тому числі про нові транспортні Ан-132, Ан-178, Ан-188».

Як зазначив співрозмовник агентства, першочерговим напрямом для інвестицій на сьогодні також розглядається оновлення основних фондів ДП «Антонов» і технічне переозброєння серійного виробництва.

«Протягом останніх трьох років підприємство вкладає в оновлення фондів серійного заводу порядку 25 млн грн щорічно», – сказав він, зазначивши, що вже найближчим часом у рамках програми переобладнання серійне виробництво ДП «Антонов» планується поповнити новим європейським обладнанням (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375186/dp-antonov-v-2016-2019-rr-planuye-napravyty-na-programu-importozamishheniya-blyzko-600-mln-grn>)). – 2016. – 7.05).

Компанія мережевого маркетингу Helix інвестує до кінця цього року 1 млн дол. у старту малих бізнесів в Україні. Про це 7 травня заявив у Києві на відкритті центрального офісу Helix президент і засновник компанії Д. Нагута.

«Будь-який талановитий молодий бізнесмен може прийти до нас з ідеєю і отримати з нашого боку інвестиції і партнерство. Компанія своїми інвестиціями покаже, як потрібно любити Україну, і доведе, що в цій країні можна заробляти гроші, приносити користь суспільству і дарувати людям радість, незважаючи на фінансові та економічні труднощі», – заявив Д. Нагута.

Helix Global – холдингова компанія, заснована в 2014 р. тележурналістом, бізнесменом і меценатом із Хмельницького Д. Нагутом; 49 % акцій належить великим акціонерам, 13 % – самому Д. Нагуту, ще 2 %

– у Helix Global. Решта 49 % акцій торгуються на міжнародному торговельному майданчику Helix – BluBeard.

У Helix Global входять Helix Capital Investments Ltd, Helix Capital Ukraine, Helix Family (косметика і продукти харчування), Helix Home (товари для дому), Helix Job, Helix Spa, Helix Land, Sky Park (розважальні дитячі парки в великих торгових центрах), Helix Travel, Helix money, Helix Академія (компанія тренінгів) та інший бізнес.

Д. Нагута також анонсував запуск нової мережі кав'ярень 15 травня і відкриття флагманського магазину товарів Helix Family в Києві на Хрещатику (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375374/helix-investuye-v-ukrayinski-startapy-ponad-miljon-dolariv>)). – 2016. – 9.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Міжнародний валютний фонд зберіг прогноз зростання економіки України за підсумками 2016 р. на рівні 1,5 % при інфляції в 15,1 %. Про це йдеться в оновленій доповіді Фонду з питань розвитку економік країн Східної Європи і Балтії, включаючи Україну.

Також фонд зберіг свій прогноз на 2017 р. – 2,5 % зростання ВВП при інфляції в 11 %.

На думку аналітиків МВФ, показник експорту української продукції в 2016 р. знижуватиметься, однак не настільки значущо, як у 2015 р. Зниження становитиме 4,1 %. При цьому вже в 2017 р. експорт почне зростати – до 3,6 % за підсумками року.

Згідно з прогнозом, показник валового боргу України в 2016 р. становитиме 152,3 % ВВП, а у 2017 р. – скоротиться до 140,3 % ВВП. При цьому держборг залишиться в межах 92,3–92,8 % ВВП у 2016 та 2017 р.

Нагадаємо, місія МВФ працюватиме в Києві в період з 10 по 18 травня. На думку експертів, цілком можливо, що за підсумками цього візиту фонд прийме рішення про виділення Україні чергового траншу (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375317/mvf-porahuvav-yakoyi-inflyatsiyi-chekaty-ukrayini>)). – 2016. – 6.05).

Інфляція в Україні у квітні до березня 2016 р. прискорилася до 3,5 % порівняно з показником в 1 % в березні до лютого.

Як повідомляється на сайті Державної служби статистики України, у річному вираженні до квітня 2015 р. інфляція у квітні 2016 р. сповільнилася до 9,8 з 20,9 %, зафіксованих місяцем раніше.

З початку року, у січні – квітні, споживчі ціни в Україні зросли на 5,1 %.

Згідно з наведеними даними, у квітні порівняно з попереднім місяцем найбільше подорожчав газ – на 48,4 %, паливо й масла – на 5,4 %, залізничний пасажирський транспорт – на 3,3 %.

У річному вираженні найбільше зросли ціни на гарячу воду й опалення – на 77,7 %, електроенергію – на 56,4 %, водопостачання – на 37,2 %.

Найбільше зниження цін у квітні до березня зафіксовано на яйця – 15,2 %, цукор – 2,7 %, овочі – 2,1 %.

У річному вираженні найбільше зниження цін зафіксовано на яйця – 15,2 %, фрукти – 10,4 %, паливо й масла – 1,9 %.

Держстат нагадав, що дані наводяться без урахування окупованого Криму й Севастополя, а також частини зони проведення антитерористичної операції.

Нагадаємо, в Україні в березні 2016 р. порівняно з попереднім місяцем, лютим 2016 р., зафіксована інфляція на рівні 1 % після дефляції на рівні 0,4 % у лютому до січня. У річному вираженні, до березня 2015 р., інфляція в березні 2016 р. сповільнилася до 20,9 з 32,7 %, зафіксованих місяцем раніше. У січні – березні споживчі ціни в Україні зросли на 1,5 %.

Національний банк України прогнозує уповільнення споживчої інфляції в Україні за підсумками 2016 р. до 12 %, Міжнародний валютний фонд – до 15,1 %, Світовий банк – до 15 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375370/inflyatsiya-v-ukrayini-v-kvitni-pryskorylasya-do-3-5>)). – 2016. – 6.05).

Ціни виробників промислової продукції в Україні у квітні 2016 р. порівняно з попереднім місяцем, березнем 2016 р., зросли на 3,6 %.

Як повідомляється на сайті Державної служби статистики України, порівняно з аналогічним квітнем минулого року ціни виробників промпродукції зросли на 10,1 %, порівняно з груднем 2015 р. – на 8,2 %.

У добувній промисловості та розробленні кар'єрів у квітні проти березня ціни зросли на 13,1 %, проти квітня минулого року – на 10,3 %.

У переробній промисловості ціни у квітні порівняно з березнем зросли на 2,3 %, порівняно з квітнем минулого року – на 7,2 %.

У постачанні електроенергії, газу й пари ціни у квітні зросли на 2,9 % до попереднього місяця та на 17,8 % – до квітня минулого року.

У повідомленні наголошується, що дані наводяться без урахування окупованого Криму й Севастополя, а також частини зони проведення антитерористичної операції.

Ціни виробників промпродукції в Україні в березні 2016 р. порівняно з попереднім місяцем, лютим 2016 р., зросли на 4 %.

У 2015 р. ціни виробників промпродукції в Україні (грудень до грудня) зросли на 25,4 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375375/tsiny-vyrobnykiv-promyslovoyi-produktsiyi-v-ukrayini-v-kvitni-zrosly-na-3-6>)). – 2016. – 9.05).

Теплові електростанції (ТЕС) і теплоелектроцентралі (ТЕЦ) України в січні – березні 2016 р. збільшили споживання вугілля на 8 % (на 585,2 тис. т) порівняно з аналогічним періодом 2015 р. – до 7 млн 906,4 тис. т.

За даними Міністерства енергетики та вугільної промисловості, у березні 2016 р. споживання вугілля ТЕС і ТЕЦ зменшилося на 2,6 % (на 67,2 тис. т) порівняно з аналогічним місяцем 2015 р. – до 2 млн 488,3 тис. т.

Як повідомлялося, ТЕС і ТЕЦ України в 2015 р. скоротили споживання вугілля на 17,6 % (на 6 млн 127,5 тис. т) порівняно з 2014 р. – до 28 млн 637,6 тис. т (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375157/tes-i-tets-ukrayiny-za-3-mis-zbilshyly-spozhyvannya-vugillya-na-8>)). – 2016. – 6.05).

Дефіцит зовнішньої торгівлі товарами України за підсумками січня – березня 2016 р. становив 1,6 млрд дол., що на 40,7 % більше дефіциту за січень – березень 2015 р. в 1,1 млрд дол., повідомляється на сайті Національного банку України.

За даними НБУ, експорт у січні – березні 2016 р. становив 7,05 млрд дол., скоротившись порівняно із січнем – березнем 2015 р. на 19,9 %, імпорт скоротився на 13,1 % – до 8,614 млрд дол.

Водночас регулятор зазначає, що в березні дефіцит торгівлі товарами скоротився завдяки подальшому відновленню експорту на тлі скорочення енергетичного імпорту.

За даними НБУ, у березні експорт товарів у сезонно скоректованому вимірі зріс на 2,5 % за рахунок зростання поставок продовольчих товарів і зростання замовлень на продукцію українського машинобудування.

Згідно з повідомленням, експорт продовольчих товарів у березні збільшився на 9,4 %, зокрема обсяги експорту зернових культур зросли на 19 %. Найбільше зріс експорт кукурудзи в Китай завдяки виділенню квот на імпорт зерна та успішному проходженню сертифікації окремими українськими агрокомпаніями. Крім того, зріс експорт пшениці в Таїланд і Бангладеш, які через посуху стали найбільшими споживачами української пшениці в 2016 р.

Нагадаємо, у 2015 р. порівняно з 2014 р. експорт товарів з України знизився на 29,3 % – до 38,135 млрд дол., імпорт – на 31,1 %, до 37,502 млрд дол. Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 1,02 (у 2014 р. – 0,99). Зовнішньоторговельні операції в цей період здійснювалися з партнерами із 217 країн світу (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375151/defitsyt-zovnishnoyi-torgivli-tovaramy-v-sichni-berezni-zris-na-40-7>)). – 2016. – 7.05).

Доходи загального фонду Державного бюджету України виявилися на 14 % меншими відповідного показника 2015 р. Про це написав экс-

міністр фінансів, народний депутат України (БПП) В. Пинзеник на своїй сторінці у Facebook.

За його словами, квітневі оперативні показники є тривожним сигналом. Парламентар також підкреслив, що їх зниження відбулося на тлі інфляції, що перевищує 20 % (дані березневої звітності за останні 12 місяців) і невеликого зростання економіки.

«З початку року до загального фонду бюджету надійшло 162,2 млрд грн, що лише на 4,6 % перевищує минулорічне значення і вже не вписується в показник зростання доходів, передбачений законом про бюджет на 2016 р. – 11,7 %», – зазначив В. Пинзеник.

Він також додав, що тенденція значного погіршення бюджетної динаміки триває вже третій місяць поспіль, перейшовши у квітні в мінусові значення. І ситуації не змінює відсутність поки в доходах коштів від Національного банку України. За словами В. Пинзеника, при таких тенденціях дохідна частина бюджету не має шансів бути виконаною (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375326/pynzenyk-u-kvitni-dohody-derzhbyudzhetu-vpaly-na-14>). – 2016. – 8.05).

Українці стали ще біднішими. Про це свідчать цифри Держкомстату, який опублікував структуру витрат і доходів населення за 2015 р.

Згідно з даними відомства, минулого року найбільше грошей українці витратили на купівлю товарів і послуг (89,8 %). При цьому основними джерелами поповнення сімейного бюджету традиційно стали зарплата (39 %) та соціальна допомога (майже 37,8 %). У цілому ж у 2015 р. доходи українців становили 1,744 трлн грн.

У Держкомстаті зазначають, що в минулому році дохід кожного українця становив 31 082 грн, що на 4300 грн більше, ніж у 2014 р. Інакше кажучи, номінально наш гаманець розбагатів на 15 %, але з урахуванням зростання цін на продукти і тарифи на «комуналку» він фактично збіднів на 22,2 %. Тим більше що торік зросли і витрати українців на 16,9 %.

Дані Держкомстату явно демонструють, що українці ледве зводили кінці з кінцями, живучи від зарплати до зарплати, вважають експерти, причому така ситуація спостерігається другий рік поспіль. «У 2015 р. інфляція перевищила 43 %, а в 2014 р. – 25 %. Та якщо при таких розкладах навіть взяти до уваги зростання зарплат та інших доходів населення, все одно за останні два роки, з урахуванням величезної інфляції, реальні доходи українців упали приблизно на 50 %. Це призвело до того, що в структурі доходів знижується частка зарплати і зростає соціально-допомога, тобто населення стало більше залежним від допомоги держави», – роз'яснює аналітик «Простобанк консалтинг» І. Нікітченко (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375212/ukrayintsi-bidnishayut-drugyj-rik-pospil-yak-zminylsya-dohody-i-vytraty-v-2015-infografika>). – 2016. – 8.05).

Fitch прогнозує уповільнення темпів зростання кредитування в світовому масштабі до 3,7 % у 2016 р. під впливом відсутності істотних поліпшень у міжнародній економічній активності, низьких цін і сировинні товари, жорсткості умов фінансування й ризиків волатильності, що зберігаються на фінансових ринках.

«Темп зростання кредитування в світовому масштабі становив 4,7 % у 2015 р.», – зазначається в огляді Fitch. У рейтинговому агентстві зазначають, що зростання прискорилося порівняно з 4,3 % у 2014 р., але виявився меншим пікових посткризових 5,6 % у 2010 р.

Уточнюється, що розвинуті країни продемонстрували зростання кредитування за підсумками третього року поспіль; у 2015 р. він становив 2,5 %. Це найшвидший темп з 2008 р. Країни Європи, що розвиваються, «увійшли в смугу» помірного скорочення кредитування після двох років уповільнення зростання.

Як передбачається, темпи зростання кредитування сповільняться в усіх регіонах, крім країн Азії, що розвиваються. У розвинутих країнах зростання може сповільнитися до 2,1 %, а в країнах Європи, що розвиваються, очікується збереження слабких показників кредитування.

При цьому в огляді Fitch наголошується, що слабкі перспективи кредитування не зменшують макропруденційних ризиків. «Індикатори макропруденційних ризиків, імовірно, залишаться на поточних рівнях, незважаючи на погіршення перспектив у кредитуванні, на тлі відновлення показників кредитування на розвинутих ринках і поступового уповільнення на ринках, що розвиваються», – вважають в агентстві.

Розрахунок зазначених індикаторів здійснюється агентством з метою виявити накопичення потенційного тиску в банківських системах при особливому поєднанні умов, наприклад швидкому зростанні кредитування в поєднанні з бульбашками на ринку житлової нерухомості або на фондовому ринку (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375345/svitove-zrostannya-kredytuvannya-spovilnyuyetsya-do-3-7>)). – 2016. – 6.05).

ВВП країн Близького Сходу до 2050 р. через брак прісної води скоротиться більше ніж на 14 %. Про це заявили експерти Світового банку.

Прогноз учених збудеться в разі, якщо країни Близького Сходу не досягнуть підвищення рівня опадів у регіоні (наприклад, створенням хмар або зведенням гори). Останнє, між тим, пов'язане зі зростанням середньорічних температур (глобальним потеплінням).

У доповіді експертів повідомляється, що дефіцит прісної води також зросте в США і Західній Європі, однак не матиме значних негативних наслідків для економіки. З іншого боку, брак ресурсу може сповільнити зростання ВВП Індії й Китаю.

Також сильно постраждають держави, розташовані в Сахарі і нижче поясу Сахеля. У цих регіонах нестача прісної води може призвести до падіння ВВП на 11 %. Аналогічний вплив глобального потепління відчують на собі і країни Центральної Азії.

Найбільш ефективним способом запобігання економічним наслідкам глобального потепління СБ назвав перерозподіл ресурсів з одних регіонів в інші. Експерти фінансового інституту вважають, що вода є одним з ресурсів, який повинен мати ціну і продаватися.

На сьогодні з проблемою нестачі прісної води стикається понад 1,6 млрд осіб. Наприкінці квітня 2016 р. 175 держав світу підписали угоду, що передбачає скорочення викидів парникових газів. Як вважають учені, це допоможе сповільнити темпи глобального потепління (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375195/svitovyj-bank-prognozuye-spad-ekonomik-blyzkogo-shodu-do-2050-roku-cherez-brak-prisnoyi-vody>). – 2016. – 7.05).

ФАО (продовольча і сільськогосподарська організація ООН) у квітні підвищила прогноз світового збору зерна в 2016 р. до майже 2 млрд 526 млн т, що може стати другим найбільшим урожаєм за всю історію, ідеться в матеріалах ФАО.

«Підвищення цього показника стало наслідком поліпшення прогнозу виробництва пшениці насамперед для Європейського Союзу, Росії та України», – ідеться в документах. Прогноз збору пшениці становить 717 млн проти 712,7 млн т за березневою оцінкою.

Новий прогноз ФАО світового виробництва фуражного зерна, у тому числі ячменю, кукурудзи, проса, вівса, жита і сорго, становить 1 млрд 314 млн т (1 млрд 313 млн т у березні), що приблизно на 1 % нижче врожаю 2015 р. Прогноз світового виробництва рису збережено на рівні 495 млн т, що майже на 1 % вище, ніж торік.

«Однак ще протягом кількох місяців не буде до кінця зрозумілий масштаб впливу погодного явища Ель-Ніньо», – зазначають експерти ФАО.

Світове споживання зерна, як очікується, зросте лише на 1,1 % через зниження темпів зростання використання зернових, особливо пшениці та ячменю, для вигодовування худоби. У результаті світові запаси зернових можуть скоротитися на 3,3 % (на 21 млн т).

Обсяг світової торгівлі зерновими, як очікується, знизиться до 367 млн т у зв'язку з різким скороченням імпорту в Китай ячменю і сорго, а також імпорту в ЄС кукурудзи. Водночас поставки кукурудзи в країни, що постраждали внаслідок посухи у південній частині Африки, збільшаться, зазначає ФАО (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375264/fao-pidvyshhyla-prognoz-svitovogo-vyrobnytstva-zerna-v-2016-r>). – 2016. – 8.05).

Показники зовнішньої торгівлі Китаю у квітні скоротилися на тлі намагань влади країни перервати тривале уповільнення темпів зростання другої найбільшої економіки світу. Як повідомила митна служба КНР, експорт упав на 1,8 % порівняно з квітнем 2015 р., передає DW.

Зазначено, що зниження продажів китайських товарів за кордоном поновилося після неочікуваного зростання у березні на 11,5 %.

Імпорт у квітні скоротився на 10,9 % до аналогічного періоду попереднього року, що стало 18 поспіль місяцем падіння на тлі слабого внутрішнього попиту. У березні імпорт показав 13,8 % скорочення. Згідно з офіційними даними, китайська економіка продемонструвала 6,7 % росту – найнижчий за останні сім років показник. Опитування промисловців показало скорочення як активності в індустріальному виробництві, так і кількості зайнятих людей.

Сальдо зовнішньої торгівлі у квітні становило 45,6 млрд дол. США.

Пекін, намагаючись стимулювати самодостатність економіки та внутрішнє споживання, послабив контроль за ринками кредитів і нерухомості. Аналітики зазначають, що вплив цих рішень буде тимчасовим. Березневе зростання експорту, кажуть вони, пояснюється слабкою базою минулого року та пожвавленням бізнесу після китайського Нового року в лютому (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375377/rist-ekonomiky-kytayu-stav-najnyzhchym-za-ostanni-7-rokiv>)). – 2016. – 9.05).

Іран уклав контракт, який передбачає збільшення поставок нафти на італійський нафтопереробний завод Saras. Про це оголосив у Тегерані заступник міністра нафти Ірану й генеральний директор Національної іранської нафтової компанії Р. Джаваді, передає ТАСС.

«НІНК і НПЗ Saras в Італії уклали контракт, який передбачає збільшення щоденного обсягу поставок до 65 тис. барелів іранської нафти», – наводить слова іранського заступника міністра агентство Мехр.

Р. Джаваді підкреслив, що нині на це підприємство поставляється від 30 до 35 тис. барелів нафти на добу з Ірану.

За словами Р. Джаваді, Іран веде переговори з італійським енергетичним гігантом Ені за угодою про постачання сирової нафти. «У разі досягнення угоди Іран зможе продавати цій італійській компанії 100 тис. барелів нафти в день», – зазначив іранський чиновник.

Міністр нафти Ірану Б. Зангане підтвердив, що «на додаток до угод з продажу нафти готується до підписання угоди з Ені в обсязі 1,5 млрд дол. з розвитку третьої фази іранського нафтового родовища Дарховен» (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375380/iran-zbilshyt-postachannya-nafty-do-italiyi>)). – 2016. – 9.05).